

Ms 4438 / 231

142
Poppy, James Salt. 1843. br.
Kedves barátom!

It beállott új évekhez neked kedves bá-
 - rón! legjobb kívánságaimat küldöm. Bold-
 - dogit azon gondolat, hogy neked
 még sok sok jó kívánhatok;
 igen nyomor állógsat, misőn az
 ember magának már alig kívá-
 - hat valamit s a másortól jövő
 kívánatok inkább szomorítanak,
 mint örvendeztetnek. E esetben
 a testi lélek túlélt a lelket
 a lélek meghalt még a földi
 életben, oda van az élet minden
 felvétele. - Az új év első napját
 egy gróf Asztálynénál töltetem. Po-
 - zsonytól egy órányira eső Kitzpei
 Kastélyában.

feléleleiről írtesik. E levelem-
re mint eddig nem kapottan vá-
laszt. É is kevés barátom egy-
személyes és aggodalmos fel-
jellemezése a valószínű igazságot
-nak, hogy azok, kik hivatalos vol-
-nának az iróvalom iránt való
érdeket és buzgalmat felelegetni
és ébren tartani, éppen most,
mikor amennyi is meggyűlöltünk
az ilyenekben, még azon kevésbet
is elidegenítik a magyar iróvalom-
-tól, kiket feljebb hajlam és
szerelem vonnak. Engem ugyan
el nem iszenged vele, de főleg
az ilyen. Szerettem volna előfizetni
a szemlére, de nem tudom, hogy
és miképpen? Egy igen érdekes
arab könyvet olvasok jelenleg
Harrinak ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷

cséden, a többi közt egy igen szép,
fiatal Passyány grófné. Ném-
e kellemes társaságban szor-
-kozható gondolatok helyett azon
egy gondolat jutott eszembe,
hogy a magyar nemzet ilyen
módon még nem állhat tovább,
hiányoznak nálunk a nemzeti
léti felszínű és Besenyeinek
azon mondaná még nem vigasztal
s akkor vég ki honnából a
magyar nyelv, ha a magyar
paraszt angolok deák, görög,
francia vagy német nyelvben fog-
-nak bejélni. Az a mi egész világig
megtartott sornál neveltség
gumy és gyűlölet tárgya lesz
másornál annyira feledésbe

ment, hogy még távoli nevezet
se veszték, míg híres sem hallat-
-tár. Minden állapotaikat meg-
-bontásnak indul s mert túllép-
-tünk a kerítéllyel korra,
nincs kerítély, mely a végéig
irántson. Elég barátom! Nem
fűzőm tovább a tárgyat. - Nyug-
-talanul várom azon perczet,
melyben Pósony elhagyhatom,
ezen egészen lementesedést, túllép
teljesen elidegenedést várok, zom-
Épés jövőre. A jövő hónap-
-ban Valenzébe megyünk s
én még előbb fogok Pécsbe
mennni. - Megírtam Gyulai
Pálk, hogy a P. P. f. első füze-
-ténél megjelenéséről, előfizetési

kérték jóvá; Péterben F.
 Müller se tudta nem mag
 mondani, hogy a Klayworthi féle
 publicatio önállóan jelent e
 meg, vagy valamely folyóiratban.
 Ha nyomába jöhetne a K.
 publicatiojának, benne meg-
 találhatná az ember az eredeti
 leírást, azzal a közelebbi jelben
 jésével. Ha az írást tájékozt
 tudná, nagy közönnyel vennék
 a reményem lehetne az eredeti
 leírást nyomába jöhetni. Klay-
 worth úgy gondolom nem az
 egész írást másolva le-
 tudta írni hanem ennek csak
 egy részét, ezt is értes hiba

Peleneze, Martinus 2. Péter 1873-ban

Kérem barátságom!

Majd nem két hónap telte el utolsó
 levelemtől fogva mostanig, míg se
 majdnem talán valamivel is hozott
 még halgattál, mi levelezésünk utolsó
 folyamában még nem történt. Ennek
 fő oka Pozsonyból való elmozdításom
 volt, a azon sorfele magyaráztatás
 és elfoglalás, mely még az ilyenkor
 és utat is megelőzni és követni
 kellett. Különben azon levél
 után, melyet nekem írtam, egyáltalán
 jában kérem írottakat egy két rit-
 ka eset kivételével nem érintem.
 Most már megint mintha életem
 vesdes medre felé közelednék legalább
 a mai nap jelen sorjában úgy érzem.

Itt Velenczében valamivel jobban
értem magamat; mint Pozsonyban,
csakhogy a családi távollétban igen
sok emlékeztem arra, mit feledni
akarnék. Az emlékek egygyöze
újulnak s az ember nem válogat
- hat kellemeit és kellemeitelen
között s ebben különbözik az
élet eseményeitől, a jó és rossz
eseményektől, melyek rendszeren
nem egygyöze jönnek, hanem fel-
- váltják egymást. - Velenczében
jórészen volna a Klaproth által
kiadott kun - pega - latin gótás
eredetjével megismerkednem, de
eddig elé az állománytámogatás
Sorrango utánadecése daczára
se tudtam kiutazni eredményhez

jutni. Is Valentinich se Sorrango
nem ismeri az értesítést, sőt
utóbbi azt állítja, hogy aligha van
a Marcianában most kintörő va-
- lamint csak tudomásuk róla, azt
is mondta nekem Sorrango, hogy a
Petrarca által a Velencei
republicánál ajánlott könyvek
iránt igen különbözik a nézetek
s míg az egyik az egyik kiadvány
tárgyi olyannak, addig a másik
a másikat. Sorrango Klaproth
publicatióját se ismeri, s nagyon
szeretné tudni velem együtt, hogy
a publicatio hol és mikorra al-
- ban látta napvilágot. Klaproth-
- nál igen több munkája van meg,
de egyik se foglalja magában a

melyet azon esztendő nemzeti
 - nel osztal. It is majdnem
 naponta több maggyal éint-
 - regem s naponta látom, mivel
 lett. - En ugyan nem
 látom a Luna vendéglőben, hanem
 közel hozzá a ponton S. Köze
 mellett' jeglezetásban, de
 azé ből kedves barátom! int'
 levelet a Lunába, mert ott
 szótam ebélni. Jelen állás!
 fog mentve hamarabb - s men-
 - től hosszabb levelet
 igaz barát
 Kinnléje.

nélkül é? - Nagyon szeretném,
 hogy Krim régi történetéről
 és életjárásom mai előbb látható
 napvilágot. - Gyulainak nem
 veszem levelet, a szemlé nem
 ismerem, semmit se tudok róla
 s tartok tőle azor után, a
 mielőtt muldaj istál, hogy ahogya
 leg hozzá életem. Nagyon
 buzgalom is kell egy magyar
 szemlénél gelezésénél, mint
 a miyennek az utóbbi esztendő
 ben jeből láttuk. Félek tőle
 az új szemle hamar fog politica
 politicai segéstudományról s jogi
 tudományról s köznevelésről való, mely

- nek egyik sorata a külügyi
felügyelet hírhatalmára fog
támaszkodni s ezen így felekezett
s összeállított kemény néhány ember
közéleségből jenszen, gyakran
fogja elvinni, egykor politikus
s jogász talán még egyes jülei
vagy legalább a hangzatos,
mondások egyike vagy másika
még hagnára is fogja fordítani
míg mások az olvasatlanság
maradt kemény photograph
albumjait s díglőtesü könyveit
mellette fogják helyezni. Súlyos
leves barátom s ezt ha te később

vennéd észre, mint én nem csodál-
kodom, mert hivatalos ügy kegyi
magával, hogy a magyar nemzet
legéletre később s legtöbb élet-
erővel bíró régevel naponta
érintkezék. De azt hiszem,
hogy még ezen érintkezés
daczára se fogod részegbe venni
48 óra folyvást tartó, a hatvan
évig lassan haladó, hatvanéve
mossanig rohamos súlyosvándor
Igen is volt rövid idő, melyben
magam is neményleni kezdtem,
melyben gondoltam, hogy talán
még részegül a negyvenöt éves
es negyvenkilenc éves évek lázas
rohamait, mint azon lázas

Velenye, Március 23-án 1843.

Kedves barátom!

-nak megvitatta. Senki sem
 ezen újabb munkáját nem ismerem.
 A másik, mire én, ismeretlenem
 meg vele azon magyar iólat,
 his az utóbbi időben, olaszország,
 s újabb történetével, s
 sivalmával foglalkoztak. En
 Csagóai József óta nem ismerem
 azon újabb magyar iólat, his
 az olasz politica s sivalom
 iránt érdeket gerjesztő magyar
 munkákat is. - Krímai
 eseményem során újabb is
 szívesre látom. Kedves barátom!
 Nagyon szeretném, ha minél
 előbb megjelenne. Az évek
 gyorsan telnek s a legközelebbi
 jövőre tudhagja tenni. Jól baráti

Egy győzelmével egyben levelemet, igen
 kevés. Consencium egyre, Gyulay
 Ignác, his velem egy napra gyü-
 -lésre, de nálam nál egy évvel
 fiatalabb volt, Pécsben meggyűnt
 élni. Ritka fiatal jellemű,
 erős és mivel ember volt s
 a gy. Gyulay család férfi ága
 vele sírba szállt. Milyen
 megható mindezt a gonome-
 eset. Fogynak azon régi magyar
 családok, melyeknél hagyomány-
 -nyos események történelmi lát-
 -tak a múltban. Ez az egyesek
 családok nemcsak sorsa!

Ápám egy pár nap óta érzünk
van s utolsó gözbe itt le-
-velede már itt vette. - Jzen
közönöm, hogy Klaproth kezeles
munkájának gínével megismer-
-tettel. E munkája a Marcia-
-naban mincseu meg, mi elégé
felvünö" azon eseben, ha a
Klaproth által röghen kiadta
Run-pogsa-latin szótár csak.
-ugyan a Marcianaban lapozan-
gana. Ha Klaproth munkáját
valamely pesti könyvtárban meg-
-találhatnád, kélek értesíts
a velenyei Régiat gánárol
hogy itt utána nézhessék.

Ja van egy pár török-pogsa
s török-latin szótári munka
Régiatban, de Run-pogsa-latin
nem létezik, legalább nem létezik
a Releti Régiatol Katalogusában
s a könyvtárakról emlékeiben.
De Valentinelli, se J. J. Jovazzo
ilyenről mit sem tudnak. -
Tegnap vettem de Gubcoatis
levelet, Restore Ré, az egyik:
ionér a R. E. gánára recensioit
Lenormant aradseniai tanul-
-mányol "gimn" könyvével, mely
az alsai ethnographia s nyelvész
néhány kezelei egész új s a J. J.
régitol elter "J. J. Jovazzo" van.

Valenze, Aprilis 1872.

Kedves barátom!

Valentinellinek hosszú utánjárás és keresés után sikerült egy régi cata-lugusban a Kun, perosa éjviat nyomába járni s ez igen becses éjviat három nap óta kezemben van. A görög és grammaticai rész után a Kun fővegeket következik s a mi meglepő! ezen fővegeket régebben germán fordítás magyarázza meg, a mi fontos lehet a ~~XIV~~ XIV. századi germán nyelv ismeretére nézve. Claproth publicatioja ezen tárgyvalmest, hosszabb (fővegeket aligba tar-talmazza) Erlauben is azt

csökkent nem fogad többé kevéssé tudni. - nek megfelelő nézis chi esitin-gassa, nézis chi esitese. Az első gemélyü audirem - nek esittemiessa felel meg (csit + tin + (es) sa. Az opstativus audir-remnek, perosaül ysalla mesi-nide - nek a Kun chescha esit-kardim felel meg seb. - (re-ménylen, hogy egyes közreműködő- - sek folytán a Claproth féle publicatio minél hamarább venni fogom. - Igen sajnálom hogy annyira kevés adalékok Krümm történelméhez zinn és észésem szempontjával. Az előgyorsan kelte s így igen mintha közel volna az időzár, melyben s melyen túl semmi tudományos

hiszem, hogy e nehéz olvasáson
kézirat másolata hibátlan
aligha fog lehetni. Kérem
most nagy gúlségem volna
Klaproth művének azon
rövidére, melyben a kézirát
ismertetve van, mert csak így
fogom megláthatni, hogy mit
és mennyit rögzít K. belőle
s a másolat mennyiben hiteles
érvényű. Ezért kedves barátom!

Kérem igazán a múzeumi könyvtár
őrtől valamelyikénél, kitől a
dolog függ s külsőből az
emlékeim rögzítésére is Velezsi-
be, a Luna vendéglőbe

zárva, mert bizonyára te is
velem együtt pontosan fogad
tartani azon Kun szöveget,
melyről nem tudom, hogy
Klaproth rögzítse a Diet. Na-
-gyon gőzörem, ha Klaproth
azon művének harmadik
rövidénél előbb itt lenne,
és addig is folytatnom a másolást
s a kézirát tanulmányát, s
Kun nyelv oly tökéletes dialectus,
mely őt megkülönböztető
sajátságokkal bír, így tegyem
a latin subjunctionban álló
audiret, audiret, - a perzsa
zonchi mesnidi, zonchi mesnidi.

legközelebbi leveleiben ezen sorból
is kiesik. Jsten álljon helye
barátom! Jsten velünk
igaz barát
Kunlga.

megismertem vele a Kun
Cobexet. Itt álljon is még
egy jószág beregzésül (előfordul
a 117. sz. lapon):

Bilga cetik tyziler menim
sotim esitigler eri iolne
ayrigler iarlamislin tyziler
iacsi bitik bilmezler salasch-
man sotim esitigler tanirler
ortlik tamucka Hb. Fehat

Fudó ... férfiak zavamát
meghallgassák .. után ...
férfiak az írást nem ismerik

.. zavamát meghallgassák,
közelednek (? tanirler) az igazsá-
gos tanításhoz (ortlik tamucka)

Kélek hozzávalom a te néze-
det zen mondatot görögors
céljairól. Igen is ha még
csak egy hónapig élhetnék
nyugalomban, a Kun csókot
lemásolhatnám, most már
ismerőseket előrem az egyes
benalakok, de fájdalom
kedves barátom félek tőle
hogy ez így nem lehet. Vél
egy időre, fájdalom rövid
ideig tartó, melyben csak
alig kívántam élni, míg a
Kun csókot lemásolhatom,
de most ennél rövidebb
ideig kívántam élni. Kélek

levelemben az is megítéltem
semmi bejegyzett alluoiót nem
tenni, ha feljithet, feljiteni.
Azonban mégis kélek a Claymore
féle III kötetet ide nélem meg-
-kutatni, hogy lassan mennyi-
ben ~~talán~~ ^{egyszer} az értelem gótárral.
Ezt igen csekély tudnom. Tovább
kélek, adatait Krim régiók
történelméhez" című írásomra ki-
nyomtatását lehetőleg sürgősen.
Ha Pécsben nem lehet, tehát
Pesten. Ennek ugyan már
félek tőle semmi örömet nem
vehetem, de mégis vagy meg-
-nyugtatásra szolgál, ha

zurückgebl. Ez a kun naptár
hónapjainak nomenclaturája:

Januarius
Februarius

Martius

Aprilis

Majus

Junius

Julius

Augustus

September

October

November

December

Jme némileg, legalább nagyjában

Safar ay

Sounz ay

Ylias ay

Tob ay

Song usaw ay

Cus ay

Orta Cus ay

Sonchits ay

ches ay

Orta ches ay

Curba barā ay

Alsuc ay

Velenye, Aprilis 20^{ik} an 1878ban

Kedves barátom!

A Kun codex hosszabb és rövidebb
szöveget foglal magába; reá
találtam a Kun miatyánkra
is, mely igen sokban különbö-
zik a Kun J. Miklósi miatyánk-
tól, de mégis megegyezik vele
néhány lényeges pontban, így
a többi között az ali conjunctio-
ban, melynek itt alley felel
meg a "következő" mondatban: ne-
ziddim köcta alley cirda. A
K. J. Miklósi miatyánk sorában
kezen mehetett keresztül, míg

olyan á lett, milyennek ma
ismerjük. ^{h. f. M. 1803} It ^{salutatio} felette
különbözik a rum nyelv által
kezevelt törzsegtől s hozzá
hasonlót nem találunk a cserben.

De megtaláltam a tíz parancso-
latot, ^{sz. capitalis vélek regisztrumát} az Ave mariát, az
így nevezett salutatio angelica,
mely így kezdődik:

Sounclue bolgil maria
sovir gamachbile tolu stb.
A többi részt egy igen hosszú
Ave Maria-t másoltam le,
mely így kezdődik:

Ave ^{uzmatnig} Kalagi tirilil
- nig ^{agaai} (táhat életnek fája)
* 9 = ng. ** E = 7

jémiáig bizga tegyidig chne stb.
(a te gyümölcsöket christust
hozzánk juttattat). Ezen kívül
több evangéliumi tanítás és más
vallási tárgyú dolgoz. vontár
magatra eddig elé figyelmet.
Ezen hosszú tövegetet kivéve
hangjeppel felé írt zooltárfor-
-már vannak s grammaticai
tanítások régi román, illetőleg
olasz nyelven, melyek így kez-
-dőznek: No quista dicto stb.
Van egy terjedelmes Olaszok
felé mondattár régi német
fordítás kíséretében p. o. Jt
uradit s' hut billit (der hund
bellt), Sudari gichildim ich vil

Göy, Majus 12^{ikén} 1873. ban

Kedves barátom!

Te hát a magyarjós néz
 többnyire mindig ol - tal
 észlel. It veled közöls
 rövid textust még egyszer
 ide som s nagyon rögzőn
 nered, hogy tartalmánál
 velejét megfigyelted: Bilga
 ccide tyziler menim szim
 csittigler, eri idne ~~nyug~~
 ayrigler iarle mistin
 tyziler iacsi bitik bilmes
 - ler talaschman sosim
 csittigler ianirler ortik
 tamucka tuscherler

A Klaprothféle publicatio
 még Velenjében versem s még
 won volt az eredetivel össze-
 hasonlítani s a mit gyanítottam
 megvalósult, - a Klaprothféle
 fogás tele van hibával s
 s a Salvi által egrozolt
 copiat hanyagság, a régifé
 irásorban gyarorlatlan gem
 s a keleti nyelvvelben s a
 rögzőroni latinban való járatlan
 terhes vája méltán illetheti.

A velencei Kun-perzsa
Cobex újabb publicatioja
nem csak a Klaprothnál
hiányzó felette fontos görög
miatt, (de magánál a görög ré-
-nek terjedéséből is, felette
kíváncsi volna. En igen
keves hiány a Cobexet lemaso-
-tam, - a görögöt mint
lemasoltam s ezen tartalmait
illetőleg utolsó levelém óta
következő görögökre találtam
1, a Christos unokáé bűnöséhez
járuló pagtorok története

Lukács evangeliista grint 2,
Jstván protomartyr története
3, a bűnbánat tanának
írólalma az első keresztény
atyáknál 4, Kun isiotis-
-muolat s synonymáras
magyarító fejtegetés s ezen
utolsó részben némely egészen
magyar hangzású görögök
más jobbat Kun görög
való megmagyarozása nagy
figyelmet érdemel, ilyen görög:
irgalmas. Ezen mondatok
következő képi vannak jelölve
icserjerinina kiver. ol beakdir

Még egy magyar szóval
 találom meg valódi helyén
 I ezen magyar szó: Renessó
 Az egyik lapon a jó
 szó áll Runessu argentum
 vivum, - a Run Runessu
 bizonyára ezüst vizet
 (Runes - su) tegyen s e
 metafora jelenti a Renessó
 Nemde a magyar Renessó
 a Run Runessu - na
 ilyenben ^{működő} ^{szó} ^{szó}
 az ^(nép) ^{etymologia} által
 némileg megváltozott formája?

ideig tusacne filnirler
 anda glap assow ioch
 neee eagissa coitmach
 ioch ioch hergis dage
 Ruttilmat ioch. Ezen görög
 most a te forbitasod alapján
 egy forbitasán:
 Iudó (?) férfiak javamat
 halegavator meg ~~esse~~ ^{essit-}
 -tingler imperativus, most
essittingis a multban levő
 maróvil genély többese), és
 utat válogató. A
 Izegeu yomovult

emberek, az írást jól
nem ismerik, festő ^{garnas}
hallgatókat meg. Elfolytat
(canier) egyenesen bele
esnek a porolba (örök
tamucka tuscherler, mert
tamuc a. m. porol) iecniq
(?) tusacne (rendelet?)
filnierler (megkezd?) Ok
többé meneredés nincs.
Baimeungis riált (neee
Eagissa), kihallgatás nincs
(esitmach ioch) még

egygyer sem (ioch hergis),
meneredés nincs (dage kut-
-dilmar ioch). Ma most
Kérel legy qives s közöl
velem az általom le nem
folytat vagy hibásan befolyt
zavar nevezetesen leg-
-megfelelőbb értelmezés.
iecniq tusacne filnierler
nem tudom mi lehet, - iecniq
genitivusnál főzava
(nominativus) iee, de
mi ez? filnierler első beje
át van hgyva, nem tudom miért?

Csernátomi Velenczében létező
 a griman' breviariumot
 megnevezendő ep' azon jobabá
 jót, melyben a Petrarca
 fél cövekés másoltam
 I it e dologról írtam,
 Nem szeretném, ha lapjában
 e dolgot már most meg-
 említené, most, mielőtt
 a látzolatossan közel
 álló feltől oly
 tudásról választana
 el, melyeken felel

nem is fogor áthasolhatni.
Ha azon körülmény még
minis nem tartana, melyet
csak az Isten hártat
el véghetlen Regyelme
által, most bizonyan köze-
-ltem a kívánt gélhoz
1 pár hét múlva a feljén
lemarólt cölax sajtó alá
jöhetne. It gőzgel magyar
fordításai más részen
vannak 1 még csak néhány
kiegészítésre volna gútséj.

Kérlek kedves barátom, inté-
 legzőlegbbi levelides görzbe
 az Alberg alle tre corone
 verbéglöbe. Talán legzőlegbbi
 levelidben az, adalékor
 Rinnia történetéhez 3 gimn-
 iázás iránt is megnyugtá-
 -tató. Szeretném, ha
 máj sajtó alá jöhetne, mert
 ha csak nagyon keveset
 résit, talán csak néjve
 egészen elévett. Ittomban
 ezen subjectiv themálás
 kértel mellozt hallgatásássa

Szives, barátságos válogatás.
Isten áldjon kedves barátom!
Vájjha legelőször levelemet
a mostaninál jobb
hangulatsban írtam.
Szálló barátos
Kunyhó.

gyógyítóval, az isteni lutheranus
pap, kit szeretett anyám nem
ismert, fog ma nagy otácor
kórházait felett imádságot mondani.
Legyél te az egyedüli barát,
ki a földi létnek zarátkait
felette elmondja. Talán júniusban
lehetünk Németshibe. Itt
el vagyunk hagyva, minden
emberi segítség és támasz
nélkül. Fogd minél előbb
szeretett barátom ide görbe
igaz barátos Ruunge'za.

148
Görz, Majis 23-án 1843-ban
Kedves barátom!

A legnagyobb gesztéklenség, mely ér-
-hetett, lecsúszott. Te tanum lehet
a földön, hogy mennyire szerettem
s szeretem s szeretni fogom el-
-fedhetlen anyámat, -gondolataink
éjszakai összeforrtak. Nála nél-
-kül csak félig érzem magamat,
a másik fél, a lét jobb része
oda van, a létezés fő organuma,
a szív oda van. S mi igazgató?
Fog é' beltem vele a jobb
létben találkozni, újból
egyesülni, mint hogy egyes

voltunk itt? Jsten a maga
angyalait és szentekét magához
vegi s magánál tartja s anyám,
ki maga coupa keresztényi
szeretet volt, itt a földön,
jósból állott, az erényeket
gyűjtés nélkül művelte, most
minden bizonyítással Jstennél
van s angyalai és szentek
élt az űr házában örökön
él. De én kedves barátom!
hogyan lehetnem magam vörö
is alatt arra méltóvá, hogy
Jstennél az űr házában
újbol, minél előbb talál-

-hogyan szeretett, áldott anyám-
-mal? - Kedves barátom! Arra
az időre, melyet még itt a
földön töltöl el, tartsd meg
Számomra barátságodat s
azontúl tartsál jó emlékedben.
Most pedig legközelebb kedves
barátom! ne feledd meg "örökös"
kérszünket, te, kit anyám annyira
kedvelt, kedl meg érte s ásttunk,
hogy mielőn drága holtteste
a németi templomban levő
családi sírba fog behelyeztetni
felette egy emléklapra mondjal.
Sőt kedves barátom! idegen orvosok

Ms 4438/238

Görz

am
li

22. Maius 1873

Kedves barátom!

Tegnap előtt a legnagyobb csapás,
mely éhettek s melytől másfél
honap óta veszektem, lesúlytott.

Tudodits ide Görzbe, a három
Korona vendéglőbe, hogy Halaszon
vagy é s meddig bezel ott. Kérlek te-

először farsangig
bratod kum sőt
vagyam
Cf. 1873

Correspondenz-Karte.

Carta da corrispondenza.

Adresse }
Indirizzo }

An. Seiner Hochwürden

Aron von Szilády ablegat

via
Wien

in
a

Kisruss Halas

Pesth

Kis Telek

M. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY-HÁGYATÉK

Maros-Németiben.

Kedves barátom!

Mint régén, úgy most is nyug-
-talanul, alig várva a megérke-
zés percét siettem azon hely-
felé, melyen megtaláltam azt,
akit a földierből legjobban
szeretek s a kist jelenleg
is és minden időben örökön
örökre fogok szeretni dicsőítve
emléket, áldva hamvait, teljes
lelélből s egész szível várva
a viszonzást. - Ez itteni
templom közepén van azon kistén,
mely a Koporsót magában zája

- mit talál benne, mit nem
talál helyesen, változtat meg
bölcs belátással, gerint azon
szavakat megkaggyva, melyeket
nem érhet változtatás: forró
szeretetünket s legmélyebb fáj-
-dalmainkat. - Kélek barátom
legyél elrészével irántam s bocsásd
meg azon alkalmatlanságot
melyet neked okozok. Jótán
áljón és ottalmagyon!

igaz, hű barátom
Kun Géza.

és azóta, hogy ott van, ki
tudja honnan galambok re-
pülnek a Templom nyitóká-
ablataihoz és pártájais meg-
pikennek, - talán a Velencei
S. Moise piacz galambjai
ezek, kiket anyám annyira
szeretett és kik még Május
tízedikén is, azon nap reggelén,
melyen Velenceből Gőzbe
mentünk, anyám salongjának
ablakai megjelentek és
elbucnytak fölé. - Jtt
Eldön néres kedves barátom
a gomorjelentést, ha bár-

- mit találg benne, mit nem
találg helyeirel, változtat meg
bölcs belátásod szerint azon
szavakat meghagyva, melyeket
nem érhet változtatás: forró
szeretetünk és legmélyebb fáj-
-dalunkat. - Kérlek barátom
legyél elízéssel irántam és bocsásd
meg azon alkalmatlanságot
melyet neked okozok. Jótán
áldjon és oltalmazzon!

igaz, hi barátod
Kun Géza.

Ozsdolai gróf Kuun László, maga és gyer-
mei: gróf Kuun Géza és gróf Kuun József
nevében legmélyebb fájdalommal jelenti: hön
szeretett nejének, illetőleg feljethetlen, forrón
szeretett és anyjárnak

Méltóságos Ozsdolai gróf Kuun Lászlóné
Maros Németi gróf Gyulay Constantiának
Görzön, f. h. 20-ik napján, délelőtti 11 órákor földi
életének 71-ik évében elgyengülés folytán
betövést szenvedett csendes kimúlását.

Az üdözültnek hideg tetemei Görzön,
f. h. 24-ik napján öngyörgés mellett koporsóba
záratván, a helyi vallástételt követő szokott
szertartása mellett a Maros Németiben levő
családi sírkolombban foglak letemetni.

Görzön, Május 25-ikén, 1873-ban.

Gör, János C. S. 1894

Kedves barátom!

Nagyon sajnálom magam,
 Apám s testvérem nevében
 hogy Keő és hajlandó vagy
 angyali jó anyám földi
 maradványainak a Kékesi
 templom kriptájában
 törtéendő elhelyezését
 alrelmával mult
 levelemben kifejtés
 és sürgetés segítségre.
 En innen herfor estve

indulok Németli felé, egyedül
Kedden este fogok Budára
érni. Jereván reggel
utamat Pestől folytatva
aznap este, ha így
van meghatározva Németli-
ben legek. Nehéz,
nagyon nehéz tudni
innen elmenni, ide jönni
a fájdalom, ez volt az
utolsó hely, a hol
más élő ember módjára
még éltem, mert addig

él az ember, míg a földön
a földi élethez kötött re-
-menye van. Jelen álljon
Kedves barátom! Ha Pesten
talan az idő rövidsége
miatt nem találkozhatsz
Németliből Andoritani
foglak, ha majd minden
rendben lesz. Jelen álljon
és öltalmazom!
Sziget barát
Kunagya

Maros-Kényszerben, Julius?

Kedves barátom!

Apa és testvérem holnap indulnak innen,
eddig nem indulhattak a vasút egyik
darabjának megromlott állomása miatt.
Ha csak egy nappal később volna, az
is nagy vigasztalásomra egész holnapig
ide rekedtél volna. - A gonosz-jelentésről
még nem érkezt meg valószínűleg a vasúti
aradály miatt. - László György ügyvédek
kell egy meghatalmazás adni a
hagyaték ügy letaggyolászására, ő küldött
is nekem egy régi felhatalmazást, mely
azonban úgy látom, többet tartalmaz,
mint a mire fel aradjuk hatalmazni.
Azon pontokat, melyeket résznél ezen
oról, résznél azért, mert nem étem
örök, ki akarom belőle hagyni, vörös

pláibággal megjegyeztem. Kérlek kedves
barátom! a kijavított meghatalmazást
nékem ide vőjarküldeni. Ha Pesten
vagy, Ársán és Joma ott a kijavított
felhatalmazást aláíratják s te kedves
barátom azt mellem aláírva küldhesd
vőjára. Ha más Hatalon lennél
és esetben a levelemmel együtt kőtővén,
a hiányos és hibás felhatalmazást
reled Pestről Hatalomra megfogja
küldeni s { esetben a dolog egy kevés
időhalasztást fog szenvedni. De inkább
szenvedjen időhalasztást, minthogy
ki tudja mely Kellencseren Kővessz-
menyeket vonjon maga után. De
Hatalomról is, ha más ott lennél,
Kérlek ide küld nekem a Kijavított
felhatalmazást. - Én igen szeretném

más Célben lenni, de a mi a
Csjota nem Képzelt el s itteni tárgyo
nyaimat nem rendsztem, nem távolítottam.
Már sokat haladt a Kijóta munkája,
a bejárás nem alacsonyabb, hajlás
nélkül be mehet az ember a belső
üregbe s a lépcsők is más elrendel
tet. Félve gondolt a vasajtóra,
mely végét fog vetni mindenajzi be
és Kijárásainak. Jöten álljon Kedar,
barátom! hü, így barátom Kunnigza.

a vörös pláibazgal aláiggett
helyet ikerőly megiggett: mi
gyűlölet van ilyen, egyenes önkörödi
esetben a Keresetel megindítására és
egyeseségel Kötésére, továbbá mi gyűlö
let van árverésére? mit tegyen s esetben
Zárvajog? mit tegyen magát HB s nem minde

Maros-Kéméniben, július 12-dikén, 1893-ban

Kedves barátom!

E levelemet más Hatalomra írtam,
mert tegnapi leveledből úgy éreztem, hogy
még csak pár napig maradt Pestre.
A gombajelentések megjöttek s
Josikának is van leveled. Jgen
Köszönöm Kedves barátom! mind azt,
mit idekűnkben s idekűnkben fenn
szívni voltál. - Ma egy csendes ősnap
van, mert csodálatos mind Barcsára
mennek s nem is hagyom felhagyna-
-latlanul ez alkalommal, mert más
Cillibe is írtam testvéremnek, kitől
még nem kaptam levelet. - Azt hiszem,
hogy a vasuti közlekedés még nincs
helyre állítva, én is talán majd
Köszvény felé fogom utamat venni
Cillibe, Körut úgyan, de Kőrös Berthás

nem igen hagyhatom egyedül utazni.
Wasserk még nem határozta el, hogy
innen hova menne és mikor indulna?
Varády Kolozsvári ügyvéd levele várja
és addig nem tudna határozni. - Én
ugyan a nyomtatott meghatalmazások-
nál nem vagyok barátja, de le-
veledet elolvassán, most már keserebbé
ésem az ilyen meghatalmazás felrak-
-ját. Szeretném, ha a négy felhatal-
-mazás elég volna egész életemre! -
Itt most mindenki choléráról beszél,
mely mint mondják főként Kolozsvári
^{hőföldi} életet fogyaszt el, de Hunyad-
-megyében is több helységben pusztít.
A németi cripta már igen
keves hián kézen van, a vasajtók
helyőken vannak, de még néhány
napig nyitva maradnak. - Én

ha Kolozsvár felé mennék, így
hiszem csötörtötőn indulnék innen.
Jgen nehezen fogok megválni ezen
helytől s még a gondolat is meg-
-döbbsent, hogy darab ideig megint
más helyen legyek. Ha elértem
Cillit, majd írök neked onnét,
addig pedig Keres barátom! csak
emlékben is gondolatokban jele-
-nünk meg egymásnak. - Alig
várom a perczet, melyben a Németi
templomban mondott beszédet el-
-olvashatom. Jsten áldjon és által-
-mazzan.

igaz barátod Klfőze

E levelemhez melléklek az al-
Egység pecsétét, mely ha jól láttam
tőred irást mutat. Újból megnézvén
a pecsétet, látom, hogy a mit arab
betűknek néztem, nem más mint a

Szájában gyűrűt tartó Holló, a
Hunyadiak cimere, - de már mégis
élted, hogy lásd mint csalogtatja
az illyenekben nem gyakorló gem.

Maros-Némereiben, Julius 20-dikán, 1873-ban

Kedves barátom!

Már több nap óta vagyok egészen egyedül, - cousineaim mind a háman Kolozsvárra visszamentek. En holnap reggel gándékozom innen Cilli felé megindulni, ha Jsten is úgy akarja s elbocsát azon helyről melynek hat hete lesz, hogy nem lépjem át határát. Nehezen, igen nehezen válok meg tőle. Itt van a nyugalomnak egy helye, egy nyugodó pont, mely egyebütt számomra nincs, - itt a múlt kéjjel fogható lesz s maga a jövő is látható alaktában csendesen várja éltetemnek utolsó percét, mely karjái közé vezérel. Mind ezért nehéz távoynom! Kérlek legközelebbi levelid intéld Cillibe, a hová talán már engem megelőzőtt a Németi templomban

Barátom! lü, Igaz barátot kívánok.

Cilli, július 29-dikén 1893-ban

Kedves barátom!

Jde ide leveleset tegnapelőtt vettem.
 En magam huzakereviken érztem
 meg is kémsziből egész idáig egy
 huzamban utazva. Persen nem
 időzve, a híris portáráról nem
 vehetem át a Ronyves. Azt re-
 -menylem, hogy a Ronyv nála
 bizonyan van, majd átalvehetem
 melior legközelebb. Persen lehet
 ha az még megtörténhetik. Éles-
 -kedő nélkül csodálatosnak
 tartom az élet, mindennap azt
 hiszom, hogy végén járunk. - Sok-
 -kal inkább szeretem kémsziből,
 mint is, mindennap Ronyv a
 baggyal oda minél előbb vigatóni.

Szeptemberben talán megint ott
lehetek. - Vajha a Körülmények
ne válogatásának folyását el
s egy helyen élhetnénk, míg Jsten
akarátja az egyiknek földi életét
be nem rendezné! De hi paranc-
solhat a Körülményeknek, melyek
a legjöbb barátokat elégeztir
egymástól a világ történelgében!
Itt is a földi lét ezen
nehéz gabalyával az ég engesztel
ti, mely gazdalan csillagai
közé változhatlan arányban Kastor
és Pollux egymás mellett
tünteti fel. - Cilliben a mely
sokkal nagyobb mint Németben
volt s a nap hevéit itteni Részeg
jobbámban kínosan égem. Este
Szép séták kinalják magukat

Cilli egész Romániában. - Vanⁱⁿ egy
pár magyar "kereskedő", - egy vajú
vásáros, egy becsleresi egyetemen
s egy nem tudom kova való gyűmöl-
-áros, ki a fő utgán nagy vagon-
sornyó alatt aulja réttlen, ro-
gyűmöléseit. Marie mind ezzel
megismerte s a lelkes kovácsokra
jártogolja magát s a, bei ma-
in "Hungary" gót sűrűn hangoztatja-
sz után Campanella Tamás munkái
olvastam s úgy látom, hogy az
vols legfőbb érdeme, hogy meggyő-
-déseit huzaként ésig remény
börtönben szenvedni tudta. - Itt arab
és szor olvasmányaimat folytatam
s 3 inkább goraloztat mint
Campanella, mert az egyes zavar
iránt való érde megugrat és pi-

- kender. - Az írásba foglaló be-
-jédezt fogant legmellegebb kö-
-zönetemet, elolvasása Rózt
újbol átélsem azon napot,
melyet nem csak a Könyvek te-
-te emlékeztetése, de irántam
való barátságos is. - - Wassé
ide jövőtől még nem tudunk
bizonyos. - A Nyelvtudományi
Közlönyekben talán megfogad
találhatni egy emlékező Rózt
azon gitték, melyben vizsgálatok
mai nem tudom többé kinek azon
nézése, hogy a magyar nyelv
alál & fogor fél jövő indo-
-geomin befolyást mutatna.
Rózt a történet-történet nyelv
köréből szintén hoz fel fogor fél
jövőlépést. Ezer a példák nagyon éle-
-telmesek. Isten áldjon kedves barátom! így, barátom
Géza

Lilli, Augustus 9-dikén, 1873-ban
Kedves barátnom!

Egy epizóddal kezdem, mely tegnapelőtt
este történt. Azon nap délutánján
Neuhausba Kocsiztunk, mi hárman
s egy Athems grófné. Viszajövet
holdvilágnál és a holdtól meg-
világított Lembergi várt néztük,
mikor egyszerre éreztük hogy Kocsink
lovastól mindenestől ^{valószínűleg} együtt egy
mélységbe zuhan alá. Azon órákon
dőlt fel a kocsi, melyen Athems
grófné és én ültem s rajtunk keresztül
eshettek ki körülötte Apám és testvérem
kik nálunknál jóval messzebb
estek, de sokkal kevesebb ütődés
meg magunkat, mint mi és nálunk-
nál kisebb végélyben voltak, mert
ha az árlon keresztül nem esünk,
a kocsi nekünk borult volna. Így

azonban csodálatosképen egyidővel
se történt valami nagy baja, még leg-
inkább Athens grófne nője meg
Maga, ki ^{bal} karával talán egy hegyes
kőbe üthetett, vagy a kocsihoz
valamelyik részébe. De azt hízem,
hogy ő is ment leg minden nagy
bajtól, legfeljebb a ^{jobb} ~~jobb~~ ^{jobb} ~~jobb~~
fogak még rajta darab ideig
láthatóak lenni. En is még több
helyen szem a részt. De jelen-
-cséről beszélhetünk, hogy csak
ennyi volt. Azon és kétséren
a fűbe esett s igen kesvére
utózik meg magokat. A kocsi-
-hoz a kocsi a lábára esett
ugyan s a míg két ember nem jött
minden erőfeszítésem dacára nem
tudtam a kocsi felemelni, hogy
lábát alól kihúzhassa volna, mind-

azonáltal, meri se történt semmi
baj. O volt a hibás, mert boros
fővel fogta meg a gyepölő s azt közt
elaludt. A lovak Ritünben vi-
-teltek magokat s alágubaván,
a helyen hogy ijedségörben a kocsi
megragadtak volna mintha semmi
se történt volna, széliden ^{ha} lejtett
fővel a fűvet Rydetek lefelé.
E volt a legnagyobb elemény s legnagyobb
az öreg Marie a legnagyobb hőségben
elment gyalog azon helyet meg-
nézni, hol ez esett történt. Mily
nagy a Rivancsivág hatalma a nőknél!
Azonban itt is vannak ritka kivételek.
illeti, kedves barátom! én részemről
távol igen ~~széles~~ távol vagyok
azon állapattól, amelyben egy
Párizsi ut velem néze jóba jöhetne.

Nekem csak oly csendes Kis helyen
lehet lennem, mint Cilli s innen is
vágyodom Kémetibe s alig várom,
hogy megint ott lehessenek. A ké-
-leti nyelvészeti congressusán nem
tudnék semmi részt venni s Gyula-
-nal azon ohajtása, melyet én
részemről nem tudok megmagya-
-rázni magamnak, reám nézve
merőben lehetetlen dolog lenne.
Te azonban Kedves barátom, néje-
-tem gerint igen hibáznál, ha
az Akadémiának megbízását el nem
fogadnál s most Párizsba nem
mennél, hol az egész világ ^{keleti} nyelv-
-szert elő nagyzerű összejövetelén
lesz. Egyáltalában Párizs minden
esetre azon város, melyet mindenki-
-nek legalább egyszer életében meg
kellene látni. TUDAKADÉMIA
KÖNYVTÁRA
SZERZŐI-HAGYATÉK mindenki alatt

termégesesen csak olyan emberek
 éltek, mint mi ~~magunk~~ vagyunk
 hi a műveltség sok sok gázdor-
 as felhalmozott kincsét méltányol-
 -ni tudják. - Ha most nem enged
 az Akadémia kivánságának, his-
 el kedve barátsón! magadtól nem
 egy hamar fogod meg tenni azt, mire
 most fel vagy jölítva. Ez ember,
 ha még úgy kíván egy írtat meg-
 tenni, azt könnyen halasztja el.
 -ról előre, pedig még a legközelebb
 eles is hamar lejár. En ha nem
 volna a Kun-pozsa csóna a
 Márcianában, soha többé nem
 mennék Velencebe. Mindig
 jobb valamit Közértekből tenni,
 mint magány étekből. Ha
 csak lehet, ne mulasd el

a párszáz évtől kezdve alkalmával.
Ezen kongresszuson több egme-
rendítéssel meg, mint a mennyire
a magyarországi buvárlás és tanulmány-
élet alatt hoz létre. — Wassék-
holnap várjuk, ha Pesten jólesőre
jelenet hosszabb ideig nem maradnak.
Kisler kedves barátom, nincs a
magyar nyelvben arra példák, hogy a
név szerinti (infinitive) alak
a régiességben, a kézi a nyelvnyelvének
olyan módon ragoztassák, mint
kezem a kézi-török nyelvből ves-
zem itt Koverkó példájában: genitive
(szem példaként) سز و زیارت است و دیرت و ایوب
dative سز و زیارت است (van e' gánska a
Körmény) vagy سز و زیارت است. 3. یا، سز و زیارت است
tehát infinitive + و سز و زیارت است
stb. Ezen értelemben volna, ha ennél a
magyarban is megtalálhatnánk valami.

Cilli, Augustus 21 - déien 1878-ban.

Kedves barátom!

Azóta, hogy utolsó levelemet írtam, Wassék és Rhédey Lajosné ide megérkeztek és egy pár nagyobb séta és kirándulás után Wass Otti valószínűleg meg-
-hűlésből igen nagy fülözaggatást kapott, mely noha már három nap óta tart, nem hogy enyhülne, de sőt terjedőben van a fő jobb oldalán úgy hogy ma orvost fog hívni. Jo-
-sikáné is rosszul van három nap-
-tól fogva. Ez mind elég nagy baj. - Pedig már a jövő héten elgondékoztunk innen menni Glei-
-chenbergbe, honnan Wassék és Rhédeyné Pécsbe, Ajóán és testvé-
-rem Józsefba, én németbe günde-
-koztam menni. Most nem tudom, hogy leg, legközelebbi leveledet kivel

gímez még ide: - Egyik múlt levelemben
azt írtad, hogy a Schahnachst megint
elővessz és a fordítást folytatod. Igen
jól teged kedves barátom! hogy az
ilyenekre még "kedvező" időt felhasznál-
-has a nagy munkád véghezvitelére
mert addig lehet munka az ember
valamely dologban, a míg világos van
és az este, melyet igen gyorsan követ
az éjzaka, többé nem a munkának
ideje. Az este nem csupán csak
az öregkor és az éjzaka nem mindig
a természetes halál, de vannak
váratlan estvél és éjzakai, melyek
nincsenek a természet rendjében fog-
-lalva, jöhet napfogyatkozás dél-
-nél idején és mit érne ekkor a
munka bíró erő, ha a munkabíró
keve nincs többé és az erő is csak
rövid ideig élheti túl a kedvet.

Különösen a művészetnél, a melyen
a Költészet s maga a classikai
proza is, vagy valamely mely csmé-
-nek, ^{az} "minden lehető" vonatkozásait
magában foglaló, teljes átgondolása-
-nál munkakedv nélkül mit érne
minden erőlködés! Ezt kedves barátom
illeszd ^(magyar) a Költészet dicső füzőgalagjához
telednek általad oly kitűnően is-
-mert igaz gyöngyeit, hogy legyen a
későbbi nemzedéknek jelen irodal-
-munk sivar homokján oázisa s
ne érhesse senki nehéz vádjok.
Magam állapotjáról jobb ha men-
-től kevesebbet írok, - Különös fo-
-galmatról tegyek tanulmányosságot
azok, kik azt mondják, hogy a
szív valódi s nem képzelet sebeit
az író gyógyítja. Az író csak képzelet
sebeit gyógyíthat. - Legrégibb magyar

szövegünkben hogy volt a Röt mód
rendes alája? - Egyet értem s valami
abban! Kérem barátom! hogy a felsételes mód
szen alár höz mennem, menne
mennie kell (melyet talán necessita-
-tíus alárnak lehetne nevezni) az a
különbség van, hogy míg az első ge-
-melyragokkal ragzott névmód (tehát
ha szeretnék a. m. * ha szeretni én), ad-
-dig a másik biztonságos névmód
p. o. szeretnem kell a. m. szeretni - d
kell (szeretised kell) s azért áll
3 szeretnem kell és nem szeretnéd kell
mert szeretnéd a felsételes mód
taggyiragzásiában jön elő s az esetben
két hasonlóságot alár höz élesen kellett
különböztetni? - Gondolnánk hogy a
magyar ha annyi mint a török
tatai sen (sen, sll) s hogy
a h és s változása már a magyar.

-ban is megvan p.o. höke göke
helyett (s talán gabadni és
haladni is egy ige-töböl eredt).
A ^{magyar} ~~convet~~ és többi török nyelvvel
szóhasználatában a magyar gab-
-ban többször találunk h-t, hol
a megfelelő török szóban g áll, p.o.
huzni, hur h hur h hur. Nagy köze-
-rettel vannak, ha még több göke
hökeféle példával ismeretnél
meg. - Végre úgy gondolom, hogy
a magyar irovánféle gerendium
töleleses tosa az ujgur okuban
(ok - uban)féle alatt, s hogy
az u - göke u-ja csak azért
hiányzik a magyarban, mert u
u-re gyengülve, az u hang fél-
-mással hangzájába olvadt (a u be).

Még a vajha, báha jut eszembe,
már a múlt ezentőben itam azer
vlok; én így gondolom, hogy báha
egy a fatár zwj - nál mindenben
megfelelő alár s habár - + későbbi
- nel gondolom. Vajha gerintem a.m.
Val - ha (whit a Vala igejölő
ennél fogva zwj, zwj, zwj;
vajha azeri értelme, ha volna "
"ha lenne" lehet. Ezen kéi magyar
példa azon időből maradtatok reánk
melyben a feltételes módot a török-
-társi nyelvvel megegyezőleg úgy ké-
-peztek, hogy a zw - nál megfelelő
ha főtagot az igeátal után
helyezték. Ezen fontos dolgok s ha
úgy volna, mint a hogy én gondolom
a magyar és török nyelver szomszédosá-
gának úgy, igen jól állana jelen álláson
Későbbi baráti! igen baráti kéjeze.

(158)

Gleichenberg, September 5. délelő 1878ban

Kedves barátom!

Mula leveleket még Cilliben vettem, most csak
 September elseje óta vagyunk itten. Glei-
 chenbergről már eléggye írtam, mégis meg-
 lát az ember nagy bonyolult. A legtöbb le-
 -gyel és magyar, nemcsak alig van itt. A
 lengyelek mind ismerik egymást s együtt
 tartanak s állapothoz képest derűlt
 kedélyűeknek mondhatók, - a magyarok
 külön huznak, férik egymást s roz-
 kedúknak, - mindegyben azt hiszem, talán
 éppen mi magunk tűnünk ki leginté-
 Az olvasógörögben két magyar politikai
 lap van s én a ki úgy emlékezem
 azon Fests. Napszó óta melyen egyszer
 Mircse adott kézembe valamely társaság
 előadásán véget, nem láttam ^{magyar vagy} több politikai
 lapot, újból egyszer olvasmányom belőle.
 A napokban melyben régebben és talán

Még a múlt esztendőben is az iskolának
és tudományok állandó rovára volt, most
azon helyen ugyanazok törvényesek van.
Jgy. helyesül éről ére önhibáimból
mint mélyebben! - Jgy. még négy, öt napig
legrint s innen kiki köztülük megin-
dul saját agám, én nemeshibe, Apám
és testvérem Grágba, Wassér Décsbe
Theisyne idem. A nagy mulgól
egyre beleléptünk az ögi időjára
azt hujem s is megtesznek velünk
együtt g a lepet a fel felé.
Vajon mikor lehetek Velengében s egy-
-^{átal} ^{felén} bevégezhetem e valamikor a Run-
pesa corer dolgát? Két dolog áll
előttem, u. m. a napló elő kötetének
bevégeése s kiadása s az említett Ve-
-^{lenzi} ^{corer} ^{corer}. A Velengzi corernek
többé nem az a lenyeges neam nevére,
a mit más ember lenyegesen tartana.

Egészen más lesz az én viszonyom, mint a miénk
volt. Közvetben a velencei codesz. Görzben el-
-határoltam magamban a codes általom
egyikülendő kiadását szerezem, elfelejtettem
anyámnak ajánlani s ugyanott megírtam
a latin ajánlást s azt belejegyeztem
Roesiger chrestomani synacájába, illetőleg
a könyv alapja elé (a könyv azóta
mindég velem van). Emliben megírtam
az előzőt magyarul s belejegyeztem
egyikébe irókönyveimnek, melynek címe
a "Macedóni nyelvéről", -zen gyakorlati
írókönyvem is magamnak tartom. Szül-
-ségesnek tartom vetni mind ezek kö-
-zül. Hogy a publicatio latin vagy
magyar legyen, (egy oly kérdés, melyet
szerezni nem tud bizoni s kérdék legközelebbi
levelemben írd meg az esetben, melyik
nyelven ajánlott a Kettő Közül. Én magam
Közvetben a latin publicatio mellett volnam
most a magyar felé hajlok. ~~1841~~ 1841
H. Magyar előzavam meg sok javítást

igenjelen. Sokat nem mondok benne
mit éjék, mit germetek elmondani, -
de úgy látom, hogy az emberi nyelv a
zár legvalószínűbb érzéseit csak gyengén
tolmácsolja s hegem is reményem, hogy
a szon túl egy tökéletes nyelven
fogja gondolatainak s érzéseinek valódi
tartalmát kifejezhetni. Míg az meg-
-történhetne, sokat kell elhagynunk
mit nem tudnánk méltóan kifejezni.

De előgavannak még egy más baja
is van, a min ha meg ism lenne
igazítanék, az igazságot a kövérben
rejtő aranyhoz s a napból a földre
leugró fényhez hasonlítom s nem
mondan meg, hogy gondolatban mi-
-lyen egyszerű a két hasonlatosság
az igazságnak egyes sugarai földünkön
a kövillag sötét burkolatába
rejtőnek, s az emberi elme őket
fáradtsággal hozza ki a földgömbre
bányász módjára az aranybányák mélyéből.

az egyenes igazságból aláíró sugár csak
 hasonlít a napnyárhoz, de Rütön ből is
 arról, mert míg ez közönségesen világít,
 addig az csak megcsillámlir v. legse
 behatol a tudomány legrejtesebb bányái-
 -ba, a honnan a bányász módjára fá-
 -radós elme az egy egész aranyuzárnak
 csak darabjait hozza ki a fölszínre.
 É volt az én gondolatom, melyet elő-
 -tárvamban kiánfósan fejtem ki, - mely
 kiánfós, ha még ism. leg, segitemi fogl.
 Wass Otilia quiesen Rötönset v. az jeni
 nered ábrában, hogy azon ábrán lévő fog-
 -dás Rötönsetben megitta a veret v. azt
 e levelemhez mellékelve el is a karta
 nered Rütön, de jobbnak látva azt majd
 személyesen átad adni nered, a mikor
 legközelebb látni fog. Sajnálom, hogy
 most nem Rütön, mert igen szép ver. —
 A múlt napokban Dr. Schleiden egy
 körlevelet olvasottam el Rötönset cím alatt:
 s "Die Rose" Geschichte und Symbolik

in ethnographischer und Kulturhistorischer
Beziehung. Ein Versuch." Leipzig 1893.
Sok bizonygós olgato nem a könyv
elvasása, mely tétele van a modern
nemét újnevezet liberalismus legsötét
cynismusaival. Hogy a tudományos
világban ily hang fog az urallódni
lenni, nagy fégyene jelen gajadunk
is valóban minien nem nemetnek
igen nehézé teszi a jelenlegi nemet
könyvek olvasását. Schleiden annyi
megyen a román nyelv iránti gyűlölet
-ben, hogy a Renaissance + cseréllyet
semmis éreket mondja. Haladónak
e ilyen dolgot? - Kélek Kélek báron
intéj leközelebbi levelek Nemetibe
Salan csak eléret oda a hónap
Középség. Ma már September 7-dike
van. Tegnap nem folytatott levele
-met, mert egy darab megcsipette jobb szem
azon újat, mely a pennek végeti. Jelen a fön

Graz, September 26. 1841

Kedves barátom!

Kíváncsi vagyok elragadtatással
értesíteni. Holnap delutan indulok
innen Németbe, hova ha Jsten akarja
vasárnap estve megérkezem. Reményem
Kedves barátom, hogy Németben még
varni fog leveled. Jsten veled.
Igaz barátod Klyga

Correspondenz-Karte.

Adresse Monsieur Aron Le Szilady

Posten, ev. ref. es depense

via

Pesth
Kis telek

in

Kis Kun Halas

M. TUD. AKADEMIA

KÖNYVTÁRA

SÁRÓT-HÁGYATÓ

Ms 4438/249

160
Teldbach, Sept. 17-dikén, 1878-
Kedves barátom!

Júnen vasárton nem mehet Pragerhofba,
ezért Kénytelen vagyok ma Grazba menni,
honnán pár nap múlva haza indulok.
Reménylen leveledet Németiben megérde-
-semkor vehetni. Courmain Wasserk
maí elmentek Pécsfe. Vasárnap Hainfelden
volna bácsi Hammer Jurgstallnál, igen kedves
ember. Jsten áldjon! Remélem barátom! igen barátom!

Correspondenz

Adresse

Monsieur Aron de

Szilady, pasteur ev. ref.
et député.

via

in

Berth
Kistele

Kis Kun Halas

M. TUD. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

SZÁM: 1149/115

Ms. 4438/250

Correspondenz-Karte.

Adresse

Monsieur Aron
de Szilády passieur et. rep.
via et deponde
Pesth in Kis Kun Halas
Kistelek

M. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

SZILÁDY-HAGYATÉK

Kérem barátaim! (161) Graz, Sept. 24. 1848

Heimath des Heinrichs Andeitung

A Feldbach Győri vonal egy helyen elomlott, és Grazba jönni hogy innen a régi úton Pragerhofen át mehessek haza felé. Itt meg két napig gátlékozom maradni. Roeslerrel sokat voltam együtt, ő holnapután indul Győbe, hogy az orvosok küldik. Legújabb munkájával gátlékozom meg: „Über den

Mars. Heineken, October 14. Dec. 1843

Kedves barátom!

Ezen gándikomban volt néked ismét, minden leve-
 der veszem. Még meg vagyok, aha az ilyen életben
 kemmi hagon és sok keserűség van. Tegnap leg-
 kés hebe hogy Gragot elhagytam, a honnan
 egy folyóban jöttem egész Heinekenig. Jelen
 életén egyetül voltam, pár nap óta ^{szorultam} nálam van-
 nak consineaim. Wassék, kik a belső vi-
 lágiállidásból hezsióleg erre vették kijöttek
 s még néhány nagy is legnek. Azaim
 Jozomiban van, kőstörén pedig Heineken
 Hachelberg grófjainál. Az első való-
 estve, hogy Wassék megérkezett volna, egy
 Rejzess és való eseményekben gazdag estvé-
 volt, ugyanis vacsora után Johann inasom
 gyorsan belépést gobámra s vendégeket
 jelent mondan neki, hogy a nyugati
 bejáratot nyissa meg gámoira s magam
 is tietek fogadásokra, aha nem tudtam
 elrejozeln, kik lekernek a külső vendégek.

et cetera hovatartozását a Kézjegyzés Kéz-
vagyott (magam is helytelenül) sőt
a holdvilágnál látni is Silhouette-
-jén a Kézírás. Miron nevű udvaros
a Kézhez fordult, hogy azt megvizsgálja.
A Kéz a Kéz első megállást
s néhány perczig mozdulatlanul állt
s ekkor meglátható, hogy Kéz-
omnibus formája van, - de hiába
vártam a Kézre s a benne ülőkre
mert néhány percz múlva a hold-
világitott helyről az éjjeli tőke-
-ségbe behívták s nem tudtuk
elhatározni, hogy a helységbe mentek
é vagy a Kézben alvó zarándokba?
É volt a Kéz elvételének Lüneménye
ez után jött a való. Alig mentem
be a Kézbe s Kézben meg
rendes vasora utáni sétáimat a
Kéz s ebédlő Kézben, nagy Kéz

Volja magára fígyelmenet s a Rutya
ugatis hoszu ideig tart majd egészen
Rógel a házba, majd valamivel tovább
Tótyogó nékem Ki a redőnyek világo-
sáin, de nem látván senkit se
embert se Ruttyát, egyszer megint
Kinézem s Rógel a házba Né embere-
látván. Jhamut Ki Ruttyán, hogy
képe meg mi dolga van Kinn s
ő pár perc múlva visszatér egy
embert hogy Rajánál fogva s
mindja nekem, hogy megfogta a
felvagy már most mit csinálnak
vele. 'Rajó volo ebben a dolgon
végezőt hogy, mert ha éjjel a házban
tartakozna volna, Ki tudja mit csinál
volna is Ruttyán is őignánál lehet
volna. En tehát Lorisnyóját követem
hever és társainak hever megtunda,
- rogtalan, mert hámon voltak -

a Korbán. Most mind a három
a Dévai járásbírói hivatal tör-
vényében vannak. Az egyik, Ritz
Johann megfogta, egész a aló börtönig
jött, onnan Kálmárcs közbe
eseményeket, melyek a fal fa pá-
-lyán voltak. A Majsai postán
kereskedésnek nélem zen en miniatur
megfelelője akadt. - Tegnap a
Szungarokról olvastam, s a többi
postán gon gyilkban is találtem,
hogy Szungar = Szung - gar
illetőleg bal Kar, mert Szung mong-
-lul balos, gar Karos szegen
s gré nevezetesen bal Karra
mest északnak látnak. Ugy gon-
-doltam, hogy a ungar és bolgar
név zen a mondott magyarajánok
mag. Jelen aljón Korbán bírói. így
pl.

M. Németiben, October 26. Pécs 1892.

Kedves barátom!

E levelem valószínűleg még Itáliában fog
találni. Mára az időjárásban elfolyó
napokat felesle hosszúnak tartom,
mégis csodálkozom, hogy már egy holnap
telt el ide jöttem ideje óta s hogy már
november is fenyeget. Ha Kályháim vol-
-nának, még tovább is itt maradnék
de így Kénytelen vagyok novemberben
innen elmenni. Hogy hol fogok telel-
-ni? nehéz kérdés, mert vágyaim nem
csapongnak szertéjjel, sőt egy
hely felé se vonzanak, dolgozom schon
sincs kivéve a marcianában s igen
rövid ideig időztem ott, hogy a
naplók első kötetét befejezzem, - Ve-
-lenczébe azonban január vége előtt
nem szeretnék menni. Nem marad
egyél hátra, mint megint Pozsonyba
mennem, hova valószínűleg a jövő hónap
Közepe körül meg is indulok. Ott

van apám s testvérem s a naplók
azon Két Kötetjét is ott találom meg
helyekre az elő Kötethez még gúrságem
van. Ott van jól elrendezett gallásnak
-ban elfelejtetlen anyám egyik utolsó
munkája s én ki éjjeli utasként
néhány hónap óta a csillagos
 eget néztem, hogy egészen el ne téve-
lyedjek, ott elmult létünk földi
jeleit fogom látni. - A jelenlegi
Magyar állam, - minis az, mit Közék-
-ünkben mindennap látunk is
tapasztalunk, azt hiszem, senkivel
se fogja meggyerethetni a Magyarorszá-
-gon való lakást s én is bár
hol másutt inkább laktam, mint
a mi magyar államunkban s
Nézem Eteni Onégioszios görögjét,
Ki a byzanti birodalom Keresves
intézkedései elől a barbarokhoz
menekült, hol háborun kívül az

ember baj nélkül él, kiki a magáét
élvezve is éppen nem vagy igen keveset
háborgattatva. Priokoz replicája
oly kevésbé győz meg a byzanti bi-
rodalom kitűnőségéről, mint nem
győznek meg Kemény Gábor okosko-
dásai a jelenlegi magyar állam
nemzet s emberboldogító intézményei
jelenségéről. - Ide Keményhez is csupán
csak a sírbolt köd megoldhatlan
kötelékkel. Azon magyar állampol-
gárok, kik az anyai föld hűves
ölelő nyugognak az ősanja védő
leple alatt mentek az állam
folytonos háborgatásaitól s elbűvél
t az nem távozva a hazától mit
onogezsion görögje a hunn földön.
Eddig, elé a jelenlegi magyar állam
legalább a sírbolt kanyarait nem de
Kimenitő tanulmányok tárgyává
s intézkedéseivel megállatt a Kemény
Kajoninál. Itt mindamellett a hol az
élet annyira meg van terhelve, kétségesen

bolgárokat azok, kik az úrbán elhuny-
tak. - Múlt levelemben megemlítem
a dzungar nevet, mely bal part
tegen (dzun - gar) s most így látom,
hogy azót nevezték dzungarnak,
mert nyugati tartományban laktak
szérintettel a kelet felé húzódtak
Ongorchoi tribusára. Kérek kedves
barátom Pesten, ha majd az Akadémiá-
ban találkoznék fogadjak fogadásival,
Kérlek meg tőle a jöbb kar, jöbb
kez mongol nevet, vajjon a
dörböt névben nem látsz-e
jöbb kar; jöbb kezféle értelem
mert Ongorchoi tribusát, mely
a dzungaroktól 1550 körül
elszakadt, dörböt - nek nevezték.
Továbbá nem találom-e valahol
a törökségben bol, bal gavat
a bal fogalmának kifejezésére és
a régi magyar nyelvemlékekben

nem fordul elő legalább egy-egy
bol bal helyett. - Schiefner
 megjegyzése, a „Avarische Texte”
 című J. Pétervári megjelent mun-
 -dáját, mely azt hízem fele-
 sorok becses anyagot tartalmaz?
 En az avar nyelvéről igen keveset,
 illetőleg semmit se tudok, de az
 Kis gyűjteményből, melyet egyik
 leveleiben Pálint, egyik leveleiben
 Halálom, annyit láttam, hogy
 az avarban sok a magyarral
 igen közel rokon szó lehet, p. o.
 gheš = kéz (ami az a ž²), - nodo =
 = homlok (h)omlo(k), - both
 „lábagár” = boka, - bí = vér (vé(r)),
 - mig „hát” = mög, mögé, -
Kho alat = hónaly (ho(n)aly), -
co, cu, ló = csi - Kó, - ghor, ér = Kor.

A mint zen gyűjteményből látom,
éj a test részeinek elnevezésében
eggyezik az avar nyelv a magyar-
-ral. A Szem-et bis-zel nevezi,
vajon nem egy é a Kettő? hang-
-elemeit Rovel sokonok, csak a
Metathesist Kellenék els zudnand.
A többest Képző l talán a lar-
-ból megfejtendő. — Pozsonyi
szállásunk számát nem tudom,
de azt hiszem, hogy jól emlékeztet
223-4 irva. — Nagyon kíváncsi
volna, ha végre Balaháza hozzá
juthatnánk a Kéjassalásokhoz. —
Csoninam Wass Otti Pesten
leg a dígt jubiliüm Kor. Jüven
Szombaton indulnak reggel. —
Legközelebbi levelükben talán még
Halaoról fogom menni. — Jelen
áldjon Késő barátn. igaz barát
Kéj

Maros-Németi; Nov. 9. Sztán 1873.

Kedves barátom!

Az emke az lehetővé teszi, hogy
fűszerek gabáimban még megmarad-
-hassanak. Eddig csak a reggelek
és estvék voltak hidegek; - teg-
nap is egy nagy sétatéhenem
Németi erdőimben, mely séta
öt óráig tartott. A sétáló társ-
-ság W. von Bülowból, Köpfer
Miklósból, az Erdőgazdától
s belőlem állott. A tegnapi
jobb napra nem találhatnánk
volna erdei sétánkra, helyett
Közel az lehet mondani, hogy
igen mely van; Krestük
az erdőben a már igen rid-
-lává lett aszúnyókat s a sor

fa levelen és gáz ^{or} ágok. Rőzse-
hagva és görögve. haladtunk
Ritkajón gyalog felé, mely a
Kajal nevű hegy. Baljához villa
ként bonyuló "gőz villa"-nak
is nevezték tölgy erdőm végpontja
volt. Ezen a végső helyen egy
sajátságosan meghajló görbe
görbe fa jelenti a határt.
Az erdő egyik helyén, hol az
egymásra alá hullott gárájáról
és sárga, őzi levelek ülő
helyével kímálunk meg, a négy
szög társaság belepedésén s hozzá
láttunk magunkkal hozott
kotravalóink elköltéséhez. Az erdő
a távoli pontjáig is elhatolt
a németi s görög helységek

karajjai, a melyek az öreg
németi oláh papját Roudit-
sátrakt meg, Ki tegnap első
délutáni rimul és a nyék vi-
-lágából a végső gava az
vols, hogy Réjener meg engem,
hogy a magyar templomban
harangozanak felebe. E végső
Rivénata teljesedésbe ment. Ma
temetik el, oláh szokás szerint
hét pap fog temetésén jelen lenni.
Roudi ideig vltó ügy, mert néjé
Mose Anyán vezette el, a
Amig Cilliben voltam. Nyilvánképen
e jelen egyenlőben mind de Sáro
mint Németi megürült oláh
papi állomásokká lettek,
melyeken Ki tudja mikor a Kik

fognak beölelni. Minő a Kés
pap igen beölelő, beölelőben
megvénült ember volt, - a délszeli
meg a heves igen erős ember
is volt. Így a délszeli, mint
a németi sok sok egyetemen
Kegyetlen folytatónak hivatalban
bete legyen halmaznak! -
Jonkáné Csörtörtötön Fester
ment s ott leg holnapig,
Glabjal heves dolgoz igazi-
tani, - holnap jön ide újra
s valószínűleg meg legalább
egy heves ott leg festőrevel
egyén, mint Lunkajan
meg elég sok igazítani való
van. Ha se is Csörtörtötön
mentél Fester, mint a hogy

Jánsekőzről, úgy fejeleltől egy-
 atyától egy ^{ve} fövőig. - Teg-
 nap a testvérémről egy igen
 szép japáni függő lámpát
 s egy márvány talpazatos
 tágyát kaptam. A lámpás
 ma a bibliotékában fel is
 függesztve. - Ami a magyar
bol régiebb bol alakjáról illeti,
 az óra, hogy ismételtem, taláram
 rá példákat u. m. a nagy Rákóczi
 Ráthay család régi okleveleiben
Bolog és Bolok Simian
 főzökök nemzetiségből vegyi eredetű.
 Jerny szerint Bolog és Bolok
 mind egy néhány helységnek
 régiebb neve is előjön. Fehér

Balog úgy viszonyul Balogh,
mint Arad Oroshoz, Apor Apor
-hoz, Apold Opoldhoz stb. -

A mi Budenz összehasonlítását
illeti, a Kés jó minden esetben
Közel látszik egymáshoz állani,
de vajon nem csak látszat? Én
a bal szót a többi nyelvek
jóbb és bal - t jelentő gavaival
együtt mutatós nevadásokból
jároggtatom, de megvallom,
hogy é ismét még nem nyugtatam
még magamat s gútségeimet
tartanam a jóbb és bal fogalmak
Keletkezését más nyelvekben

is tanulmányoznom. Az emberiség
nyelvében a jobb fogalmát
^{leginkább}
az egyes jelenti, és is irányt
mutat s ennél fogva ha bár nem
mutató képmás, még se áll
oly távol tőle. Mit mondok
Doma Rönvéhy, a fura költő
barátja a magyarok^{hoz} — engem
erdélyi a Rönv. — Pesten
jelenik most és egykor nem
csak a létezés, hanem még is
állami, hogy vele pár napot
tölthesse. De arról még hoz
zó. Reményem, kedves
Barátom, hogy tőled minél

előbb Magyar Tudósítást s
legközelebbi körében más
én is megíratom, hogy melyik
nap estvéjén ékezhessen meg
Pestre. Ha Reményeim
volnának még Decemberig
legalább itt maradnék. Jelen
Alföldi Keres barátnak! Ma
estvé várjuk Jókánál Pest-
ről. Jóval minél előbb.
így barátod R. Gy.

Maros Németfő, Nov. 28. délután 1873. évi.

Kedves barátom!

Telegrammom óta nem írtam ne-
ked, annyira el voltam foglalva kü-
lönbözőkkel. Az elő hízeget va-
lamennyire leküzdöttem, s a Randakiz
nélküli öresem, mindazonáltal az
egyik próbában egy vas fűtőt ál-
lítottam fel. A jövő hét elején
szándékozom utasulni s úgy
gondolom, hogy szedán estre fogok
Pestre megérkezni, valószínűleg
az elő való napon megérkezésem
neked innen való elindulásomat.
Kéni foglak a Figrisben ajánlani
egy jó próbát nézni s áras is meg-
fundarozni. En ha nem volna
Pesten, egyenesen Gyöngyösre mennék.

de így nem állhatom meg, hogy
azon helyen kergetül utazzon, melyben
jelentőleg vagy. Nagyon keserves nekem
innen nyugodni. A helyváltás
csak így van indokolva, ha az
ember valami örvendetesnek vagy
legalább kötelességének nézi el.
Az örvendetesnek bucsút kellett
mondanom s a kötelességet se
tudom úgy teljesíteni, hogy Rivás
célt éreje el vele, mert apámnak
és testvéreinek mi öröme, minő
vigasztalás lehet nekik megöröve
jöve kedélyhangulatban, élve
a jövőteli reménynek s a múlt
emlékezetének? Állapatom semmit
se járul s nem is járulhat meg,
gyermekségentől fogva egész

mostanig egy éjszaka életem sime
ezen éjszaka most kiáltoz a
földi és puagtáján. Élő hang
helyek a múlt nyelvére emlékeztet
felhívni, köveslen vizonyás
helyek a múltból felhangzó édes
szavak és tájait, zavarnak fel
vájait sohajom!
Isten áldjon kedves barátom! a
Kőzeli Orgonulás reményében,
így bízva
R. Géza.

Ha nem helynapkiráknak jelle
hogy jövedin este festve meg-
-eszkem. —

Pozsony, December 13. évi 1874.
Kedves barátnő!

Idé megérkezvén pár napig
a vendéglóban maradok, míg
Szobám rendbe jön. Apám-
nak átadtam a levelet
igen Pozsonyi grófok fájó-
zásadat s a gróf fog
lenni a mint leveledben
írtad. Apám és kedvérem
azon igen kellemes hírrel
leptek meg, hogy egyik
leveledben reményt nyújtasz
a közeli viszonylásra itt
Pozsonyban. Vágya, mi előbb
létkönlhetne igen szép
remény! Kérem és Pozsony
szépüljön közl eszt egyetmhez.

Kérlek kedves barátom! Tudod
meg a postától, hogy pénzes
levelem nem jött e Gyogyra?
Ha igen, mit mondott
a levélhordó? Ha a
pesti postahivatal azon
leveles egyenesen ide küldte
ittani lakásunkba gincsen
igen jó volna. Ma inkább
Gyogyra is s ott is intézkedem
azon esetre, ha a pénzes
levél Pestől oda vissza
küldve. - A rivolta delem-
ben ráma ide jött s egy
M. németi levél van benne
melyben bolognai utadnál
is ró van. Frankel

neve helyett Fransé, Giorgio
Rornis helyett Gorgio ^{Rornis} ~~neve~~
állanat. Földi-ről az
van mondva, hogy egész
Mostanig földikára az
Akashiniana R. Nem értem
hogy de Gubernatis levelemből
hogy Olvasta R. Földi-
-nak egy perpetuus titár-
-ságát. De Gubernatis
egyjárát myth. zoológiáján
memor forditását is elhárítom
neked. Itt sokkal hidegebb
van, mint Pesten volt. Még
egy leveles kell inom
Gyogyra, ezért egy végem
is. Jelen álljon kedves
barátom! igaz barátok Rhéze

Ms 4438/256 (167) Jozsony, December 14. délután 1874.
Kedves barátom!

Tegnap némely dologra
nézve igyekeztünk megállo-
-podásra jutni, így a többi
Rózs Velicskára nézve, hi-
-vel a jövő hónap 20-dikán
keretünk Pesten rámost
hazni s ugyanakkor tíz
ezer forintot kifizetni a szer-
-zőkésileg megállapított tíze-
-rét ezer forintra felugró Ró-
-zseleléséből. Azért nem aram
e dolgot 20-dik előtt most
igen ohajtánám kedves
barátom! hogy se is jelen
légy, a mielőtt Velicskának
a tízezer forintot kifizetnem.

az órák szedni: les más ügyem, ellenében Károly
elintézésre juttatásom írom, amolyan
magával felhozni, nehogy egyik
vagy másik íromány Pesten
nem léte miatt a dolog
elintézése bármilyen késedelemmel
s szenvedjen. Melyet
után magamat jóval jó
indulatjába gyáulva maradtam
(.)
Kélek kedves barátom! nékem
ha sebesen josta fordulásával
megjani, zenével conceptuál
mit kelljen válogatnam, mit
kihagyni belőle, mit hozzá
tenni s hogy, egész hangjával
meg vagy-e elégedve. Jsten
alison kedves barátom!
így barát
kéjára.

Kélek, megírt barátom megfutamogatásait írtam van-e? nekem

Így tartalmu keveset járulékoson
keri írti, melyben a Pesten való
megjelenésre felhívom:

S. úr!

Mi b. e. anyánk Rándéka
és akaratja szerint ohajtjuk
adósságát mi előbb letörlesz-
teni s minden Dédácóra
vonatkozó ügyet kívánt rend-
ezni. Hogy ez Kellően meg-
történhessen, legjobbnak
találtam s azt hiszem,
Velicska úr is ^{ebben} velem egyet
fog érteni, Pestet tűzni
ki találkozósi helyül,
mely egyikünk^{nek} se esik
nagyra távol s a találkozósi
idejéül, Január 20-dikán

tertem magamra nézve a
legkivánatosabbnak. Ha azon-
ban Velicska úr, az nap
akarátlyozva volna Pesten
lehetni, Kérem tűzön ki maga
napot a Pesten való ^{előzetes}
-re a jövő k' folytatán, csak
arra Kérem, hogy a Kitűzendő
nap ne Január 20-dika
előtt legyen s hogy Febmar
előtt az ügyet elintézhessük.
Az őszi arendás Kérem
ugyanakkor Pestre felhozni
melyből az adósság törlesztése
napjáig eső Kamatot is
számítandjuk. Még arra
is Kérem, minden a Dolog

Várady Rósi meghatalmazva
Rósi tőlünk. Vajjon nem volna
jobb, ha csak egyet adnánk
Ankának és testvérének.

Przemy, december 16. dikan
 Révész barátn!

Mind ~~ket~~ a te leveled, mind a
 gyógyít ma reggel megkaptam.

Élek Langfelnél, ha még
 nem volna ~~a~~ Révész a "Judoalevo"
 füzetek meg nem rendelni. A

Írói helyén, a füzetek mind itt
vanak, a a "Kutató", hogy, Révész.
 Füzetek az előbbienél háromezre jött.

Írtem először: igaz barátnak Révész.

LEVELEZÉSI LAP.

CORRESPONDENZ-KARTE.

Czim
Adresse

"Főispán" Szilády
Aron w. rep. elnök és képviselő
Honnak.

EL. TUD. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY-HAGYATÉK

Pesten
A "Főispán" Szilády Pál.

érelmére nem lehet ki deríteni,
épp úgy, mint a török eredetű nyelvben.
Lát még a francia gauche szóval
se igen boldogulhat az etymolog,
mint a hogy Littre példáján látjuk.
~~Lelek~~ Kedves barátom! Közölve velem
annak a Run levélnek a dolgát,
melyet annak idejében itt az
országban nem tudtak elolvasni
és ha még jutna valami bizos
datum egedbe a régi Runokat
illetőleg. - A mongol és
török népekhez milyen csatozónán
át jutnak el az indiai állat-
-mesék? Jólly munkái kézirataiban
vannak, úgy emlékszem, hogy
tibeti források alapján segített
a mongol és török fajta népeket
Röj az ind állatmesék. De az
hiszem, Kelték ezen népeknek eredeti
állatmeséiknek lenni és ha ez így

Ms 4438/258 I

169

Pozsony, Január 1-jei 1874-ben.

Kedves barátom!

Favaly is te volnál az elő, Riehez az
és elején levelemet intéztem most is te
vagy s vedd szívesen legjobb s forró
Keresese kívánataimat az új évekhez.
Kedved még hálá Jstennek! a földi
léte legnagyobb jótevéseiben bő
részed van és ezek között, között
időn Keresztül tartó élvezet kívánom
életem legnagyobb Keresésnek birtokában
Kedvesem meg s most igen szegényen
léptem át az új évekbe s a felgyapardó
idő mind jobban távolít a boldog
együttlét aggodalomtéljes utolsó
orájától s csak az vigasztalhat,
hogy egyjártást Kőzelebb visz az örök
- valósághoz. J. Kívánataimat fordító

földi életem vége s az örökérvényesség
felé! - Időm legnagyobb részét
olvasással s irással töltöm. Nagy
bátyám naplóinál elő Rőkesét
reményem rövid idő alatt bevégezhetem
a 32 és 33. dík egytendőből több
közölni való van, mint a mennyit
gondoltam. - A sémi nevelő elmé-
-tézhez még néhány adalékot
mellékel s ez adalékot gondo-
-latom szerint nagyon fontosak
s a sémi nevelő-könyvet több
oldalról világosítják meg. Er-
-teljesenmet a maga idejében Magyar
irodalom terén még egy árva jóra
se méltassák, de azért én mégis
folytatom ismerősi tanulmányaimat.
A Gubernatis legújabb munkájáról
is csak egy rövid recensiót.

Pfeifer a mála megrendelt Könyvelővel
a mit leginkább ohajszodom, nem
keltette el, u. m. "71522 722 - 4. - Radloff
munkáját se úgy kaptam, mint a
hogy reméltem, mert mind a négy
Kötet csupa német fordításokat
foglalt magában, én pedig a török
eredetű kivánsam megkaptam. Az
én négy Kötetem címe: Proben der
Volksliteratur der türkischen Stämme
Süd-Sibiriens gesammelt und
übersetzt von Dr. W. Radloff. St.
Petersburg, 1866. 1868. 1870. 1872.
Már most kedves barátom, hogy
rendeljem meg a török textust?
Bálinttól még nem kaptam válasz-
levelemre. - A Gubernatis legutolsó
levelében a gárgit jobban és bal-
jóval tudósított. Itt jobb Réj s. neve
ügyes, erősen jelen, - a bal Réj eredeti

Ms 4438/258
hosszan lehet megismerni az eredetileg
a Rölcsönvessékől? A Radlók
által közölt közvegerben bizonyára
vannak állatnemek s ezek való-
-színűleg legnagyobb része eredetiek
legnek. Először van a Radlók
fő gyűjtemény négy Rölkeje, de én
a mi a török gőveket meg nem
Rajzom, addig ezeket a Riváon
forgatni. -

Veliska azon keletre
melyet Rölcsen velen, nem válogat
mi 20. díra a Szarvák pénytárnak
fel mondadtunk s más most
nem tudjuk, mi török legyenek
a dolgban. Veliska se nem
is, se a hagonbért (Ruldörke).
Igy hiszem, nagyon könnyen folynak
chapjai, az igen kicsi hagonbért
se figyelme s még a nagy bírók je-
-veléseit hagonbért. Ezzel a emberrel

lehető legmivelőbb idő alatt tisztában
kell jönnünk. Kélek Kékes Briton!
is meg mit tegyünk vele? mit
és miképpen?

Várady is azt írja, hogy
a semmisítő törvények a Bethen
Farkasféle ügyben mind kért
folyamodrányát elutasították,
sőt még ötven forint pénzbírság
is rott rá a bonyhái jószág
elavverezése tárgyában benyújtott
semmisítési panasz elvetetésén kívül.

Az írja Várady, hogy az ilyen szembe
jövő praetorisimus alá assa me-
rőben a jogszolgáltatás hitelet
és igen ohajtana, jönet látna, ha
az igazságügy-minister interpellálhatná
az egész ügy folyamát. Külön
Várady információját ezen fájdalom!
a semmisítő törvényektől elutasított
folyamodrány támogatására. Mit

Szólok ezen dolghoz? De már
 végzem Keres barátom! ezen
 untató levelemet s Relek így
 elnéző iránta s irója iránt. —
 Relek jelentős ki bizalmasan
 anyádnak s Rőzöl vele legjobb
 gerencse Rivánataimat a Már
 beállott új évekhez. Jelen álljon
 Keres barátom s olxalmagyan!
 így barátod Rőzöl.

Egy Moss kaptam Veliska
 levelét, azt írja:

becses felajánlása Kovácskésben
 Január 20-án minden megrendelő
 irómányokkal s pénzüsséggel (az
 őzi árenda összeggel) Jelen legyek.
 En a Figrisben jottam gállani
 s ha előbb nem Rajonám, ott várom.

20-évesletés." - Tehát legalább
válagoló s a Rivánt isőre Feelen
leg. En most azt fogom neki
írni, hogy 22-dikén fogunk a
Fignis vendégloben találkozhattai,
mert a pozsonyi Szakértőpénztár
Coaktis 20-dikén fogja kiadni
a fizes frintot.

Kérem Kérem barátságon a Vándy
információját nekem bírja Rutdeni.

Pozsony, Január 11-dikén 1872-ben.

Kedves barátom!

Mult kedvvel írod, hogy más 14-dike
előtt Pesten leszel, így megvárjuk
hogy a levelem ^{veled} éppen egy napon fog
Pestre megérkezni. Igen nagy örömet
szereztem nekünk azon hírrel, hogy
még 21-dike előtt fogsz ide jönni,
most csak attól tartok, hogy igen
rövidre fogsz gabni a Pozsonyra
járás időt. Kérlek, jöj minél
előbb, hogy 21-dike előtt több
napot fölshessünk együtt Pozsonyban.
Kérlek társasággal meg érkezéssel
idejét, hogy az időszokban várhat-
-lak. 22-dikén ugyan együtt
menneink Pestre. Talán jó lesz
Kedves barátom! ha a Főkapitány
a Figrisben megmondod, hogy 21-dikre

esetbe egy jó meleg gobas tartson
járnomra Részem. - A múlt
napokban Bálinknak keszem
egy hosszú levelet, melyet egy
Pészvához Rózel fesső fiúnak
böl írt nekem. Későbbre a
Kazarkas illetőleg még nem
tud felelni, mert még nem beszél
Chwolskinnal, de remélem, hogy
minél előbb felelhetni fog. Sok
édesest írt levelemben. Most
szokásom ellenére rövidebbre
vonom levelem rájáát, mert ha
még csak egy pár sort írok, a
levelemben ma már többé fel
nem adhatom. Isten áldjon Kedves
Barátom! A Rózei vidámság ne-
ménye fogja lehetővé tenni

a még pár napra nyugtató távol-
létes.
igaz barátod Kuny.

szok.

LEVÉLEZÉSI LAP.

CORRESPONDENZ-KARTE.

Uzim
Adresse

Szilády Áron Régióviselő Jev.

ref. helyén Monak

Mag. Tud. Akadémia
Könyvtára
SZILÁDY-HAGYATÉK

Pesten.

A. "Sigris" vendéglőben

Ms 4938/261

1922
Párizs, február 1, 1892-én

Beke István!

Aranyaim Wanka csak holnap ^{itt} fog-
-nak innen Gécse utáni. Jorikáné
sokkal előtte magát s csak ma hap-
el az agyát. Elmentek meg-
-szállásomra s nyugodtan vár-
-nak barátok Gécze

LEVELEZÉSI LAP

CORRESPONDENZ-KARTE

Cím
Adresse

Magyar Kir. Kormányzat
ér. ref. helysz. és Rep. viselő úrnak
Pesten.

A. Sigris vendéglőben.

2. Balázs rövidítése. Ha
 Bala nem Balázs, úgy
 Balázs is ide tartozik.
 Jósáraink Balázs + Balázs
 rövidítésénél, tartják, de vajjon
 bizonyos é ez? A fülében
 Csengő Balenger névről értesít
 íjál minél több. - Ha majd
 Halaszon legel, értesít se felel
 meg a többes alatu neműs és
 ha volna magyar ~~barát~~ helyne-
 véből. - A Bala, Balen
 Balengiar nevelben talán
 a Balza jó tőre lappang.
 Iten aljón Keres barátság
 igazbarátok. Balázs.
 A Gubernationek egy hosszú levelet írtam.

Balenger talán kunn és rem magyar név

Ms 4438/262

(173)

Pozsony, februarius 15. d. 1844
 Keres barátság!

Nagy örömmel volt leveledből meg-
 tudni, hogy Pozsonyban ~~meg~~ voltál élé-
 gedve. En is ki Pozsony, mint
 jóval is többet mondattam s több
 rendbeli levelemben megírtam, nem tudtam
 meggeretni, és napig igen szerettem.
 Sok gépet és Kellendek fedeztem
 fel benne s az óta is elévő vagyol
 irányában az őt nap kedves emlé-
 kért. - Apám történetét hazu
 életem, igen sajnálom, hogy nem
 találtam itt s nem győzi eléggé be-
 jelni. Nécs nagygyűlése. Geinger
 a Készenmár s nem is Készenmár
 könyveket, nem a bécsi tud. aka-
 demia, Angiger "cit Készenmár 1841
 óta s Roesler, Dairo" gimn

Könyvek. Az „Anzeiger”-ben sok
érdekes találatom, olyan is a mi
Rutkössön érdekel u. m. 4. Clemens
Ganneau, Ch.: „Aufzeichnung über
die Pluralbildung in den semitischen
Sprachen 2, Dr. M. Brölinger:
über ägyptische Ähnlichkeiten
auf hebräische Culture”. - Rámonis
az ósa nem láttam, - Rakovsky
szinap elött látogatom meg. -
Himli-nek ha inni fogsz,
Rák Rakoskó-jel a Rákoskó
irant, mert úgy látszik, hogy
a Rákoskóval emlékeztet a kínai
irok. - Bálintnak vedtem
levelet Pétról s válaszoltam
is neki, igen örövend, hogy

itt hon van s reményem, meglátja
a Kolozsvári professort. - A
Bulan Rákos német úgy
gondolom Anzija-ra jötem, vagy
egy Rákos rósa a Volga partján
Balangiar, bizonyosan a
névvel eredt a zsidó leger
közé Bulinná romlás alá.
Nem gondolom, hogy a Rák
név Jánoson össze ne tartoznék
s most egy levelet fordítok
hozzád: Belenger név cseng a
fülemben, ki volt Belenger?
E név nem gondolnám, hogy
a Péla névvel függjön össze,
de talán összefügg a magyar
Bale családnéval, ha ez nem

megjelenni. Mégge sajnálom! - Kérlek
kedves barátom a naplós Regisztratork
végét át nézni, illetőleg az a néhány
lapot, melyen itt leírt adataim.
E lapok közül Rubénos az
egyik nem nézve a legrosszabb,
nem olvastam fel sehol. Kérlek
ha bármi hibát találnál a Rife-
jzésem, javítsd meg, - csak az
esetemet hagyd meg. Tíz nap
mulva bevezetem a naplós hiányzó
részt s akkor sokkal jobb fogom
Kajinczy gyűjteménye levelezés leírás-
tatast. Hozzány Gyula
Jelműben R. erre. A minap
is beszéltem nagyok, Rubén neked
az elő Róka végén. Kedves barátom
mily nagy baj, mennyire gyanús, hogy
oly készen lehetnél együtt! így barátod.

Ms 4438/263

(174)
Győzgy, február 24-dikén 1874-ben

Kedves barátom!

E levelém valószínűleg még Feren fog
találni. Apám tegnap ment el Pécsre,
csak Pécsen fog haza jönni, mult
alkalommal nagyon meggyesztet Pécsen.
Hozzány meővöl levelezés ma hozta
a levélhöz, ezt csak Pécsen fog
elolvashatni, ha tudnám hogy nagyon
Sietős utána Rubénem Pécsen. - Ra-
- Kovács Keresett a Falugyi vendéglő-
ben s nagyon sajnálatta, hogy nem
látogathatna meg Győzgyban. Kámori
neki is mondta, hogy Rózsát el-
- Rüdte neked. Vigonyáful talán el-
- Rüdhetnél neki, magyar főfőtegetés
gimn" felére becses étekezéssel. Ha
pedig ez nem akarod, írj neki egy pár
"Rózsos" sort. - Lehet, hogy a Berengas
név csengeti fülemben. Berengas egy

emlékzem longobait király volt, de
neve nem hangzik german névvel
minden esetre egészen s figyelmezt
gegyező név. Balengiar Razar
város a Bulan zemélynével gon-
-san összetartozónak látszik s Bulan
a Balen-nek, vagy Balan-nak
elrontott alakja s még egy lépéssel
tovább megyek. Jón - Hankal azt
mondja a Razar királyról, hogy
mellélmere Baal. Mára most
kedves barátom micouda török vagy
magyar szóhoz hasonlítható e név.
En Balá-ra s Bala vásárhelyre
gondolom, he Bala nem Balás
megrovásitása. Nagyon gyorsan igen
nével tisztában jönni, mer igen fon-
-tossá targon. - Fegyver, csöve
megedzett s choagy, reménylen,

hogy egy pár napig itt maradj. —
Remény Gábornak ítam, kélek ha
látod, Riedl any vedé a levélnek.
Velicsek újból írt a azt íja, hogy
j. hó 27-dikén a dedácsi limitatio
ügyében tárgyalást kezdetet és ké
hogy hatalmazom fel, — íja tovább
hogy csak tárgyalás után fog fel-
jöhetni. Jönne ezzel az ember
őnként és sokszor még neá nézve
se hasznos, telvevényes utalon való
aleanományait azt ítam neki, hogy
a míg a ké kézfizetés valóra
nelem fel nem kúldi, nem tuckák
nyugotán semmi új dologhoz fogni,
éjre most az alkalommal a limi-
tationális Rendszerbe se bocsátkozom?
Ez eléggé rövid és érthető. — Gyulá-
nak Bapstam levele, íja, hogy éppen
Csak Majis elöjén fog a Gyulában

Ms 4438/264

(175) Pázmány, Martinus 11. d. 18. 1844
Kedves barátom!

Holnap indulunk Pécsre, a
magyar Királynak grófjának vendéglőbe
fogunk szállni. Innen majd
itt fogok neked. Jöttek először.
Kedves barátom! így barát
G.

192

LEVELEZÉSI LAP

CORRESPONDENZ-KARTE.

Czim
Adresse

Főkönyvelnök Szilády Áron
M. tud. Akad. és Repórtól Vona

Pesten

M. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY-HAGYATÉK

A. Tigris szállóban

nem jutott eszembe. Már
most értem mit mondott
a Belamber névről. Min-
denesetre összefűzés = Belam +
ber s Belam = Balan,
Bulan, Bala, - de mi
ber?

A napról elő-
kétes bevégyes, Fogorvó
elküldtem neked.

Apám ma édesen
meg írt. Azt híggem jó-
csótörök fogunk Fogorvóba
vizsgámenni.

Hejjes még nem
Rutkés el Carmoli Pöngös
s a Buda-Pesti Zenei Martini
füzet. A Divista-ban megjelene-
szik.

Ms 4438/265 I (176)

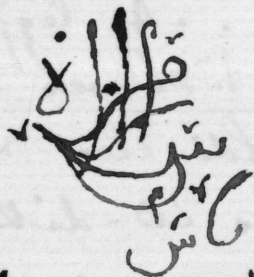
Bécs, Martius 23-dikén 1874.

Kedves barátom!

Későn írok neked, de addig
alig voltam szabad perczem
az írásra. Nagyon kifáradtam
Bécs s ohajtani már újabb
magányosabb, csendesebb helyre
lenni. A legjobb volna
azon tőkéletes nyugalom, mely
a földi élet nem ad. Tavaszi
Május 20-dika óta ugye
élek az enyém. A kipotolhatatlan
hiánynál egész Riva, Pöves,
Bárhova is menjek.

Prof. Schröer volt
pár óráig nálam s a Ferrara
codex s. német glossais s

mondatsait figyelemmel meg nékem.
 Geringer egy török naptár
 ajándékozta nekem, mely a
 török állam fejlesztésével
 statisztikai és nemzeti gazdasági
 adatakkal szolgál meg a
 naptár minden rovatával.
 Gime:

Vájon mit jelent a xelilw egy
 gime, írva van poro anno

1141 (tehén xim)

Továbbá egy pár történet és életem
 mely a nyugvatomra vonatkozik:

طبع في دار المطبعة
 A börsér kiadulso lapján
 Röviden ível vanul:

بهاش الترخيم

E naptár (xelilw) igen coinos
 Rio Börs.

Michèle Szövegbe
 elmentem V. töl is megkap-
 tam a Rör vára vár váltót.

Igen Bogörmön nelen
 a Bulan, Bala névne
 vonatkozhat. Hát Béla
 nem egy/zen névvel? Turozi
 azt írja Béláról: "Béla
 filius Chelae, de genere
Zemen, aliter Belamber."
 Ez a Belamber név való, mi

Kemény Gáborról, Aranyról
Wangelről jól tudom!
Egy hiba is van benne bacca
d'oro bacca d'oro helyen.

Dorcsay Gábor
a múlt naponban Tócskó
vígajvót Rész napig itten ügött
Igen jecce ott.

Járta minden
nap a Rönyszába. Most
épen S. Lancel Rönysé
olvarom s jéggen Rí a
fontosabb helyeket.

Jelen álljon Rész
barátom! igaz barátom! Ugyan.

Mikor fogz Petre fel-
-menai? En ha 15-dikén más Pet-
-ren lennél, 16-dikán gáncsöz-
-nem oda menni.

A Bazingy levelei ardig
talán lemaradhatnak.

A bécsi Könyvtárban
bizonyos Bazar dolgozattal
foglalkoztam. Ismételtre nézve
minő népszerűen vagy? Schöner tanár
többör lártam s egy rövid érte-
-kezésével is megajándékozott
„Mythisches von dem Bonrad
des Gunzenle.” A göngyöl
szereit elnevezést igen Gunzenle-
-ből, akarja ki magyarázni.
Nézetem szerint igen magyará-
-zat igen nem valószínű.
Jelen állásig kérem barátom! igazán
Gera

Ms 4438/266

177

Pozsony, nagy Pénteken 1874-ben

Kedves barátom!

E mai napon a múlt eszendő húsvét
hetének neám vonakozó körülményei
népszerűen jutnak eszembe. Nagy
csőtörtőskön, az az tegnap volt
egy éve, reggel neki részültem,
hogy a luth. templomba menjek
s azt hiszem, hogy mint régen,
a boldog időkben, tíz órákor
kezdődik az isteni figyelem. En
Reveset vártam az orvosoktól
s az orvosi tudománytól, de mindent
vártam a Rimeritheslen isteni kegye-
-lentől, -Reveset bíztam az orvos-
-szereit hatásában, den annál
többet bíztam az imádságban.

Ezért siestem tíz óra előtt a templom-
nál lenni. Be volt zárva és
senki se volt, a ki megmondhatta
 volna, hogy ajtaját mikor nyitják
 meg. Akkor éppen egy Koldus az
 ajtajánál, de talán idegen volt, vagy
 megkehes, hogy először válogatnia ki
 magának az a helyet: ő se tudott
 felvilágosítást adni. Mégint vissza-
 mentem a városba s tízenegy óra
 felé másodszor indultam meg s a
 templomnak másodszor is zárva ta-
 láltam. Másodszor is visszamentem
 a városba s a Marcus templomban
 vártam a tízenkét óra közeledtén, mikor
 a jünni nem akaró esőben harmad-
 szor indultam meg a Piazza degli
 Apostoli felé. Még ekkor is Rómán volt,
 de legalább nyitva volt a templom.
 De nemsem s csak lassan népekedni

meg a templom. A bejárt szivemhez
 jolt s megerősített a reményben.

A midőn isteni fiószok után haza
 mentem s szeretett anyámnak elmon-
 dattam, hogy melyik templomban vol-
 tam, azo Kérdőse: „miért nem men-
 tem a Waldenser templomba?”

Addig is nagy rokonszenvvel vi-
 sebevettem a Waldenserek iránt s
 mint tudod, fővárosokban La Four-
 ban is voltak, de ezen Kérdés után
 még inkább vonzódom hozzájuk s
 ohajtánám, hogy itt Lushernova helyen
 inkább Waldenserek lennének, kik
 a hitbuzgó első Keresztény Községek
 dicsérendő példáját követnék, —
 Istennel s nem az anyagi jólétnek
 élnek.

De nem folytatom ez
 emlékek elősorolását s mályan
 szivembe zárom őket.

Pozsony, Aprilis 18. dila 18⁴⁴/₂₄

Kedves barátom!

En már holnap akartam volna Pestre menni
de holnap után érkeznek meg Wassék
és ezért csak Szombaton estve fogok
Pestre megérkezhetni (a gyorsvonattal).
A Figrisbe fogok szállani. Ahij
várom, Kedves barátom, hogy tegél vizsgá-
-lássalak! Jöten áljon! igaz barátsággyá

LEVELEZÉSI LAP.

CORRESPONDENZ-KARTE.

Czím
Adresse

Főigazgató Szilády Aron
es. ref. lelkesítő és Répviselő Úrnak

M. TUD. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY HAGYATÉK

Pesten

A „Figuris” vendéglőben

M. Nemeshiben Majis 9-dikén 1872-ben
Kedves barátom!

Kiváncsala vagyok az eredményre tudósítani.

A Földi iskolában ép akkor mérték-
fel fogyagomoz, midőn a Temován
vonatnak másodszor gyengédessé s így
fájdalom! nem láthatóak többé. Azon-
-ból s kezeimről még nem kaptam levelet.

Nem tudom Földet vannak-e? Jelen áll-
Kedves barátom! igaz barátod Géza.

Itt is olyan iskolában voltunk
jókat tudunk, de a későbbi olyan nagy.

LEVELEZÉSI LAP.

CORRESPONDENZ-KARTE.

Czim
Adresse

Főigazgató Szilády
Ar. és. ref. Lakás és Képviselet Hivatala

M. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY-HAGYATÉK

Pesten.

A. Figris' vendéglőben.

az én gyarló írói kezesem vándorlása
így és nem másképpen ohajtva
nyomatásra látni s ezt is
csak úgy, ha a köztetségek meg-
nyakodnak. De a bikaó leg-
e gyula, hogy a Régióss
elölveszt és ő is gyűlöletes
széles. ^{széles} Igazságokhoz legyen benne?
Még fogja e seani, hogy a
a nyomdai következtetések
a lehetőleg leggyorsabbban
megszűnjék. Mi érdek van
nekik mind ezekben s ilyenkor
Reni tőle valóban néző Ré-
len s pium desiderium.

Ő a hol Berken Jánosnál
emlékezik nagyban a maga
viagyrillantásában a Berken
SZILVY-HAGYATÉK

Ms 4438 p269 1 (180)
Károly. Nemeshiben Majus 27. d. 1844-ben
Kedves barátom!

Az idő tolatkodása előre s azokat
is magával ragadja, kik mondai
ohajtásának, nem kéri, van é
az egyes embernek célja e tovább
haladásban, a céltalanul is
magával ragadja, evvel jár-
parítja meg az életet s közönsé-
gét a mit az élet hozna
valamint a gyorsan futó
partok nem folynak lassabban
hol ^{medre, telítettség} (nyájás partok) gelyezik
s nem gyorsabban, hol sivar
vidéken folyik át. Elmult
az egyik esendő s azon remény-
ben, hogy a céltalan létet
minél előbb kiváns népszerű-
es, Rejdem a másikat.

most ímet elnygom, pedig
bárhol legyen, ide vagyok
vissza, nem annyira ~~amint~~
az épületebe — Jelen álljon
Kedves barátom! A bécsi
és pozsonyi rojtos János
virágának a Krben s a
Seydler Könyv s a Kert
művelésére az ideán leggyak.
Keményen, hogy Polgáros
Amint előbb fogom levelem
vehetni. Jaj barátok! Jaj
Schöner emlékezés a gőzölgetés
ról s még egy más Részletet
a mely nagyon hasonlít a te
Részletedre ide névelve Küldök
Frigorimetria és nyelvét!

Éppen Május 20.-dikán érkezett
meg ide a márvány tábla s
ép a mielőtt a Sempolomból
Ki léptünk, vették Ki a ge-
-rából s hozták rendelkezése
helyére! Most már a falban
van s reményem tartós lesz.

Május 20.-dikán a Dévai pap
vőle itt s pünkösöd első napján
a Solymosi.

Most a földi dolgok
közül a M. Kémeshi Sempolom
után leginkább a napló érdekelt.
Télek Redves barátom! hogy
e napló nem fog azon fogadtatás-
-ban részesülni, melyet eljárták
s nem lesz méltányosan meg-
-ítélve. Ezen, hogy vannak

benne olyan dolgok, melyekkel el-
-kellet volna hagynom, - ezen,
hogy a mit én írtam benne, az
más képen kellett volna írnom, -
-dom, hogy stylum nem ki-
-elégítő, sőt igen sokszor hibás,
gyanítom, hogy tele lesz azóta
hibákkal (hiszen a szemlében
megjelent rövid cikkemben is
három jelentékeny nyomdai hiba
van), - mindez Redves barátom!
nagyon csüggedtél meg. Tetten
gondolok azon Röngy megjele-
-nése, melyet minél előbb
kiadva szeretnék látni. Igen
is szeretem nyomtatva látni
de hibátlannak, kitisztítva
a nyomdai hibáktól s azon
nyomdai hibáktól, melyek

Az én bírálatomból egy Rülön
 ismerős nőre kiugrás s
 igen öröme az annál, hogy
 sok barátság után sikerült
 nekem az Izrael és Jüda-
 bel bírálok közötti ki-eggy-
 -ezni egymással, mely pedig
 úgy, hogy a bírálok és
 kongresszus a chronica
 2. diki R. közötti mindenütt
megállamok. Marcus Niebuhr,
 ki nem tagadja, hogy a bibliai
 isteni inspiráció iratja,
 az mondja, hogy a Rül. R.
 ellenző adatait egymással
 ki egyezni nem lehet. Én is
 sok keresés után jöttem a
 Rülönki methodus megítélésére,

Ms 4438/269 II

Janosról jól passzus végén, ha
jól emlékezem, egy jegyzetben,
Beszlen Janos azon rövid
írásainya Rózhom, melyek
halála első való napon írt,
mely így kezdődik: nagy coa-
-ládom Roldas borra jutva
nyő a haza stb. Ezen Beszlen
Janos novló íratás Rózhom
Rózhom Ri a jegyzetből; én
a család iránti szeretetből
jobbna ládom, ha az nincs
ott.

On a hol Dédlács^{né}
van is, az elő Róket négen,
mindjárt a függelés előtt
Róket kedde jegyzésben: „Ez
azon Dédlács, melyhez Rajnogy

azon gép Epigrammáját is, mely
így kezdődik:

Így a Mass istenei, kik a
gép zöngéje zölde
Fánca, és ki kikel az agg vilá-
sége fölé. stb.

Még egy Majnai füzetére
volna figyelem a Posa. Posa.
Szemlére, hogy de Guber-
nationnak elhaldjon. Psepr
nem küldötte el, pedig meg-
mondta neki, hogy a szemle
folytatását e f. csendőben
küldeni meg. Carmoli-nak
de Rajston meg a Rajstoké
ist munkájának francia nyelvű
(megjelent Bruxelles-ben).

Továbbá Péter Késm. barátom!
rendelt meg számomra Pfeiffernél
S. De Jacy három kötetes arab
grammaticáját, vagy ha lehet-
séges volna, egy grammati-
ca elő kötetét megrendelni
a más kettő nélkül, így még
jóbban jövednem.

A Rivista Majnai
számában megjelent Puloppi-
^{nal} a magyar művészet történetéről
ist értékelését ismertető cikkem.
A Junioi vagy Julioi szá-
mára is küldöttem egy cikket
azt gondolom z leg legérdekesebb
mindenik között.

Pesty Leo így elvagyva foglala
értékelésének bírálatát.

va, ve gerundium rag is - a
vel postpositionnal egyazon
(vel és a Keleti török bile
az gman ile gman össze-
tételnek) s geretve tulaj-
donképp annyit jelent, mint
szerecséssel (szerecs-vel)

A magyar szerecsen-ben az
a vagy oupa johennei
toldala, vagy mit inkább
híjok a 'Keleti török ben
ben gerundiumi alaknak
száma, mely b + an(en)ből
áll s az an(en) is a re
névű képzője. Mit mondok
ezen viszonyra a va, ve és
val, vel összerakásait ille-

mely Döcske: s Dialyok val.
- Podai éveinek summája a trou-
- ra lépés egyenlőségével Rejölök
s ha troura lépése után az
illető Dialy az egyenlőség
csak néhány napot is vallo
azon egyenlőség vallo elő
egyenlőség. Ellenben ott a
hol mondatik, hogy az Ével-
- beli Dialy a Judabeli Dialy
hangjok egyenlőségében lépés
trou vagy vigoro, ott az
Uran Rejölés elő áll, illetőly
a troura lépés Dialy az
elő egyenlőség, melynek más
elő napján trou elő. Ével
lájok, hogy mind az elő Rejölés
mind az Uran Rejölés meg val

a zsidóknál azon Kibőlözéssel,
 hogy míg a első inkább képzés
 fokán alapszik, addig a második,
 Merdey az első Kelés hivatalos
 kérésére volt. Az is lehet,
 hogy a első Kelés aegyiptomi
 divan uránjára volt. Ha
 a II. d. ország bíróságával
 történetesen találkoznál, Kék
 mond meg nek, hogy ha semmi
 meg nem akadályoz beane
 Jánosban Anyagja bírál-
 tomat Beothé Kérésére
 együtt. Bírálatsombz egy
 Kérésre is fogott velekelni
 mert mint fenn megemlítem
 bírálatsombz írték is volt.

Más magyar négyesnél
 egy, Kérésre nyelvezkedni fogva.
 Ugy gondolom, h is azon négyben
 vagy, hogy a magyar irove, qer-
ve félre alapszik va, ve végző
 a tövök tasz b (ub ssb)
 - vel fog összefüggni. Jgen de
 a Thadlos félre görögében
 gyakran fordul első a bilä-
 - be négyes görögium alax,
 p.o. jypötilä idī jypötilä idī
 "nyargalva volt". Ezen bilä-
 - ből még látszik, Kés görögium
 alax valse 1, b 2, ala, älä
 stb. p.o. K älälä "jöve". Maza
 a kelje bilä, bila a Késti tövök
bile - vel egyezik meg, mely =
val, vel s extant a magyar

-hogy? A mi már magán
 a val, vel török bile
 eredetű illési, úgy gondolom,
 hogy ez a váll, vál, fél
 jobban rejlik, melynek
 törökben jaramak, jard
 stb. megfelelője s eszerint
 a val, vel - bel összekap-
-csolo két szó egy egészen
 látszólag alkotni, melynek
 egyike és másika az egy-
-nek felés képz.

Azám és testvérem
 meg is vannak, a jövő
 két folyán testvérem gán-
-dógnak menni. Eddig
devái és olyan jós

Kínésbúrl vendégem nem
vols, ma kapom Barany
Gébor buehéri lapját, melyben
írja, hogy vasárnap egynekégy
napra fog ide jönni. — Az
időjárás folyvást kelvezőtlen
a jobbakból nem igen lehet
Kinnjohli, pedig a Kálben
most sok virág van, a
szab, melyeken nézint
Fécből, nézint Főrsomból
Kuldőben, és más virágok
leggyebben azok, melyek a
Templom körül vannak.
A fagy leginkább a fekete göl-
conak ártott. Jelen álljon
Kélen bádor. Így bádor Kéje

hea Anna fogor ide megint
 vizgassuk! Leveleket kedve,
 bármikor Polgárra várom,
 Kélek gimejt poste restans
 most nem tudom, ha Piaszi-
 -ni vendégben találom,
 e qbar. Polgárral (majd)
 vitaszuk azon levélzés ke-
 -tőségét helyes e nyár fűjén
 egymásnak tenni okajmán.
 Most rajtam volna a sor
 talára menni s én ezt vag-
 gyon is megemlésem, de
 majd csak Polgárral
 fogom z írás határozottabb
 írásni. Jeleni formám ma-
 gányomat két hónap elve

-nem vele, mert most egy myth.
botanica megadásán dolgozik.
A journal valagolban neki
s megírta, hogy hozzá fogja
fordulni a tárgyak is, mint
a ki az ilyeneket Magyarországon
legkisebbtől is ismer. Már
most Rilek, a mint lehet
Röjöl velem a mi növényekre
vonnak a népies Rőjöléseink
s kiadalmunk, hogy azokat
olagra leoldva lepublikatis-
-nak megküldjöm.

Apám is korábban
Andrásfalván volt, s pár
hévig is legrit. En pedig
holnap után Polgárvány
megyét ^{confinaciának} Wásékat megírta
-ni s csak egy néhány

M. Nemeshiben, Junius 28. d. k. 1874-ben
Kedves barátom!

Tegnap négyzetem be Rőjölő ártomány-
-ról is bírálatomat. Holnap Rül-
-dön is nekem azon Rőjölő legyőzies
végig olvaoni s ha olyanokat talál
benne, melyek hibául rohadás fel,
Rőjölő tedd meg a gőrvégek igazítá-
-sokat. A bírálathoz Rőjölő
nem mellékeltem, mert nem tartot-
-tam gőrvégeknek. Ha által-
-néztél Rőjölőmat, legyőzies
az a m. t. A Rőjölő t. d. k.
ajállya Rőjölőmat Rőjölőmat
Rőjölőmat mellett általadni s őt
megírni, hogy azon ártomány, mely-
-ben bírálatom megjelent, nekem
megküldésé, hogy az az Rőjölő

jutashasol. Ezen kívül csak
egyzer levél leírtam, ohajtóm
azon nyomtatványra egy példányt
bíró, mely ezt magában foglalja.

A napló iránt némely
megnyugtató és igen közhíros
a revisiót illetőleg szives be-
rásszós közléseket. Tudni mi
nekem ez a napló! Teljesen
nagy csapás volna néim névű
ha a reggelen azon tényre, mely
a drága emlékek díszítésére
van hivatva a Reggelenesség
tervére valógnak. Igazán még
csak ez hiányozna. - Kérlek
a S. de Sady grammaticus
és még annak is ha lehetséges
csonkán csak elő' kötetes.

Számomra megrendelni.

De Gubernatis nem
még is nem a Rót, ha munká-
jának azon fejezeteiben, melyek-
ben a mi állatmondáink
és állatokra vonatkozó Rőmon-
dásaink foglalva vannak, hibák
találhatók, ne Rössünk
azok kijavításával, hogy a fran-
cia fordításban a hibák ki-
javítva legyenek. Nagyon
Rólek kedves barátom. engem
az ábránd ébredés jelenléte
hibákról készteti, hogy Rössé-
nek elég lehetnek. Továbbá
Rót, hogy a magyar népek
a növényekről illő mondait
babonáit, Rőmondásait Rőzöl

Kolozsváron, Julius 12. d. kedd 1878.

Kedves barátom!

Nagy vigasztalásomra volt leveled
beérni, s abból a többi Rójt az is meg-
tudni, hogy te Kedves barátom és
Gyula meg fogja minden gússé-
gesen tenni a naplótörések ki-
adása tárgyában. Ez illő aggodalmi-
mat biztatásomra engem igye-
keztetve fogva eldőlhetem magamról
de hogyan szabadulhatnék a napló-
ról általam felelősen előadása
s legkülönösebben azon régei irán-
csok alba táplál aggodalmaimról
melyeket magam iram? Nem
hiszek sem el tölés felémenet azon
már csupán, mint gondolat, leolvas

lehetőség iránt, hogy azok letelepítésénél
Ripet érdemük az ég "tündöklő"
fényű csillagaihoz emelt, a föld
porába oltózzon. Még csak ~~az~~
hiányoznék, hogy azoknak, Ripet
előzében halálát, Jézusát
nem tudtam Rétőre, Rénutasi, most
kegyes helyen halálosanvalással
mozogom mind azon jókat,
melyekkel elengedtem! — —
Ida mellékelve Küldöm Guzmán
Jánosnak egy új Jézus letelepítés
bárány letelepítés nagybárányhoz
Küld, hogy János az a napló
elő "függelékébe, illesse Guzmán
Rénutasi mellé beilleszteni. Küld-
döm továbbá János Pálnak
is egy letelepítés, melyet ha jónak

lásd, Bazinffy levelei után, mint
harmadik függelék a "Képes" elv
Közlönyében végei közre hoztam.
Személyes ezen levele tartalmát
illetőleg vékony tartalmú
mondható, de ha tekintetbe vesszük
hogy a nagy Pöbörknek ké-
szen állása maradt fenn, mert: "non
multa, sed multa" a mit is-
tállóan a levele is megismeri
a közlő. Itt talán Pöbör-
knek egy becses, saját Kézirat
gyűjteménye "gim" könyvben, mely
Bazinffy Kézirat egy Andráshelyi
barátja számára a Gyulai Lajos
folytatott. Ezzel kapcsolatban újabb
kérdés ha igen végre, mely annyi
földi törekvésnek véget vetett.

ezek az emberek, akiket a földön és a mennyben
engem is felőlve a "Mária" néven
Ezer lemosolása és kiadása
Gondjaitól, azt a jelenleg. Kéne
ben lévő töredékes másolatot
felhagyásával legy. gives közt
bocsátani. Egy én már most nem
többé a covek kéneit ohajtóm,
hanem az ajánlását, mert most
tudod a munkát anyám emlé-
ke. Kéne ajánlatom. Hanyado
földi életem egy utolsó
öröme a covek másolt kéneit
felvételét volt, még Gözben
is idehívott iránta! - Szerem
Kéne barátom! még többet
is isni kéne, de azt már alig
- lomra, halogtom. Jene kéne
vali (menekem elos még fog
venni kéne. Apámhoz is kéne
ma hozzá kéne, postára kéne és

Ferraras illerőly az igaz,
hogy „un Gotvanfy abbia
tradotto le novelle di
Griselide” és ezen munka deb-
-rezenben 1544-ben jelen-
volum meg legelőző, Révőbb
Kolozsváros 1580-ban, Lőcsén
1629-ben, Győrben 1855.-

Bromner P. László magyar-
-ra fordította „de remediis
utriusque fortunae” című
munkáját, mely megjelent
Bassán 1720-ban. De a fordí-
-tás cím lapján Peretna
idegherni Struzzi. Tassos

183
Mans. Kémerli, Aug. Indica 1844

Része baráton!

Már egy hete van, hogy Kolozvár-
-ról elmentem, hal idom egy
reóját az unit. collegium Rön-
-tárában töltöttem. Sok érdekes
Régirati munkákat találtem a
Rönvtárban, így a többi Rön-
a Pécsi disputatiót a XVI
-dik J. végéről, melynek
egy Rész lapját Janovics
ismertesse a Tudom. Gyűjtemény-
-ben, Paleologus Jakab Comen.
a jelenléte Rönne felet
stb. stb. De engemet a Jom-
-batos Régiraton érdekeltet és
egyet néztem át. Tizenkét,

az arya mondái "gimn"
Lalundi tractatus jegyzetekkel
Riseve Péchy Simontól (Vajai
Rejzley ista a Széchenyi Könyvtár
- 2, a zoológia könyve
hébarból magyarra fordítva
(jegyzetekkel) ugyanattól. Ez
a Rejzley János Elek gi-
-mázsiából beküldött, meg
3, egy igen érdekes leírati
kötet, mely zombatos the-
-logiai értekezések tartalmú
Reményen polemikával a
többi vallásfelekezetekkel
4, egy zombatos érdekes
könyv, melynek előjele

a Jancsó féle zombatos
könyvben foglalt zoológia
tartalmú, de második része
nagy részben más értekezések
májában, mint a Luzzi által
ismertetett kötet. De mind
egyikről majd egy más alkalom-
-mal fogok bővebben írni.
A Dante tanulmányok
egyik Rivaló művelőjéről
Ferruzziól, Bayotam a Dunán
nyarokban levelez, melyben kér
hogy értesíteném őt azon (inkább
Dante, Ferruccio, Ferruccio
és mások magyar fordítások.
Dante illusztrációi Ferruzzi
válogatásának fordításait is.

Schwester
da besprach ihn woda so er
wohl konnte
so beinverrenkung, so blunet-
-renkung

so glidverrenkung.....?
beim zu beine, blut zu blüte
glid zu gliden, so sie gekeimt
sind.

Ezen részleteiben bigalen
tezi a besprechen (besingen-
-t, incantare"), mely jó-
-nak gal gyöke benne van
a német Nachtigall
jóban, jülemile - Thas' éjél
éneke. Érdekes, hogy a

Ms 4938/242 II
illetőleg ismeri Tanacki fondi-
-tásas Festen 1805-ban, Bál-
-linter Festen 1833-ban és
Csobonairak is egy földi-
-tásas Nagy Városban 1806.
Aristot illeóleg úgy van
észlelve, hogy azzal magyar
író nem foglalkozott. Ei-
nag a többire se tudtam
semmit. Jóváírny talán
csak nem a történet? Ki-
-lek kedve baráton engem
ezen dolgokról amint több
életem, hogy Ferenczinal
megbeszéltem a dolog állását
De Gubernatis híres
illetőleg majd találok leírt

oly gives a növényvilágról
 való magyar népmondákas
 példabejegyzések etc. öze-
 -gyűjteményi és egyjteményes
 Remy judasni. - Felső
 fordítójáról Bálintról (?)
 csemeke jut a mi Bálintunk
 Rét mára való ide. - A
 Flivista Europa Augustus
 Jánában egy édes édeskezés
 van Roenneke tanácsa a
 német irodalom és nyelv
 legújabb maradványai, amelyek
 négy olvasási formulából
 állanak és Grimm János
 legalább a VIII-dik Jánosban
 Részletek, de lehet hogy a

Bresztyén arra III-dik vagy II-dik
 Jánosából való. Egy közül
 Rétő Mersburgban találtam
 a más Rétő Döcöben. A
 Mersburgiakat Grimm, a Dö-
 -cöket Barajan ismerkedé.
 Roenneke Grimm fordításával
 minden megelégedve és némi válogás-
 -sal így fordítja a Mersburgiak
 egyike:

Phol und Wodan führen zu
 da ward dem Balder folgen sein
 da besprach ihn Sinthgunt, Su-
 -una ihre Schwester
 da besprach ihn Friga, Volla ihre
 4
 4) az erdöbe mentek

a mit a nyelvész kért.
Dr. de Sacy grammatikája
talan minél előbb legyen
bevéve, ^{és} ~~magy~~, ~~léte~~, ha
az Pfeiffer, tegyél ismét
Rész. Rész. ~~barát~~;
~~magy~~ fogja egymást
visszafordítani? ~~reménylen~~
még az az folytán a Adja
Jelen. En most éppen a
gradisovos igazságon,
egy nap foly a munka
főn alján.
igaz barát
Kun Győző

Ms 4438/242 III ^{legrégibb}
német literatura (Moravaijai
éj négy olvasási ~~csig~~
Szöveg. — Mi nevében vagy
a magyar inkább Jóna
néve, régibb alapja úgy
emlékezem mintha jónább
let volna, s egy esetben Rább
a helyesebb magyar compa-
-rations Régi" volna s jobb
egy eredeti jón - Rább helye
volna, mely Ráb egy azon
lebbe a török-tatár Röö
szóval, melyből a magyar
több is lett. Id é R
egymással való változtatás

Carpin tudósításával, mely
szerint a Runok az Jstent
Cham-nak nevezték. Nem
tudom, hogy a Run görög-
ben előforduló h ch-nak
vagy h nak olvasandó. A
magyar h a hol Rő-török
R-nak felel meg, úgy
látszik ch néven változott
azba, tehát előbb ch-vá
(X) erősedett meg, úgy
azután legyűlt h-vá, p. o.
chamun, hamu stb. Minő
nézetben vagy igen Run
h-t illerőly. Ez tekintettel
a Run nyelvire igen fontos
hangtani kérdés. - Bálinth

Ms. 4638/243 I

Maros-Némethi, Sept. 5-dikén 1874-ben
Kedves Barátom!

Igen köszönöm Jives Közlémé-
nyedet az olasz irok magyar
fordítását illerőly. Már addig
talán Rapota is Ferrazzi az
tartalmazó levelemet. A Pi-
vista Jámára is egy nagyobb
gyűjtemény a Gombatos és
Unitarius mozgalmakról Er-
délyben. Bálinthnal alrai
görögöket olvastam, s a Run
görögöket néztem át. Az
egyik ave Mariában jihovi
Izo fordul elő, s a görögöt iro
vagy egy későbbi Rőz felébe
irta temyolum. Ezen Izo követ-
kező mondatban áll: „ave

"algsimung jihovi", tehát, légy
aldott (te) az aldaomak tem-
-ploma". Jihovi két góból
áll, u. m. jih + ovi, ovi
vagy PBI (övi) a Run
nyelvében mindig házat tesz
s ez összerakásban csakis
a jih Riván megfigyelt. A
Run nyelv a R + szereti
h ^{vagy, talán ch. vá. erősíteni} - va
gyengíteni, mind
igen sok példából megfigyelt
itt is valószínűleg jih jik
helyett áll s ezen jik a
magyar egy-ház (ék) ek
gyökéhez olyan viszonyban

áll, a melyekben a többi közt
a magyar iker a couvaz
jiker-hez. Most csak az a
kérdés van, mi ezen eredeti
jik eredeti értelme, vajjon
az ik-vel, azonos gó é
(Ege, eje = úr, Jsten), vagy
az g (jö) - vel egyez é meg?
Talán van egy harmadik gó,
mely a Persónál nagyobb világra
vet a kérdőes ék, jik (jih)
mellékneve. - A Run gó-
-nyelvében Jsten - ^{néha} han -
az Jstenseget han -
hívják, p. o. mengu han
"örök Jsten". Mily éppen egyezik
meg ezen nyelvcsenyevel Plan-

vihar, mely ablakon felé
hajlott.

Mi nézet van kedves
barátom a jon - Rább
(in Rább) gös illeröly? [?]
nem gondolod, hogy a Rább
a Röztörök Ráb - ner
g. feléne meg (ca. m. tot)? [?]

Hol találtátok és hol
van jelenleg azon Andrián
- Don unádsg, melyben
a jelenléte gavak
fordultak elő: ne wemagne

Bardons és culwek
ereus zent. icelencit? [?]
A magyar néps. hagnalja

Gábor is már haza ment
Pestre s több nap óta eg-
-yen egyedül vagyok. Apám
már visszatért Párizsba,
testvérem Wass Odillával
egy Hollandi tengeri fő-
-nöbe mentek, Scherwening.
- be, utolsó postája maga a
főváros Hága. Azt remény-
- lettem, hogy Apám és
testvérem erre felé fogják
az országból kimenő utjokat
venni, de fájdalom csalódom.
Moss kedves barátom vagy
magam mennék hozzá, vagy
kérd Rórnélek hogy jietve
jöjj legalább egy mehang

napra hozám, de úgy ézem
le vagyok jöve ide, a
völgy határait nehezen
tudom átlépni, teged pedig
Redes bocsátom hiva hívól
ide félek, hogy alkalmatlan
- sagodra volna hívásom!
Rösler, Rivel tavaj Gazban
éppen talán ilyenkor majd
- nem mindennap együtt voltak
s Rik, mint istan neked
Grazból, nagyon meggyeszen
pedig sok előzetessel vi-
- seltesen irányában, míg
nem ismerem, - mint talán
a hírlepkéből tudni fogod

38 évesre terjedő földi élet
befolyása! A mielőtt nagyokiban
Rostan gyászjelentést haláláról
Mily nagy veszteség ez a tudó-
- ságnak! A halál magában
is rejteleg s a rejteleg néha
még rejtelegesebb, mint
open ez esetben, melyben egy
az igazság Riedereré ennyi-
- re hivaton fiatal tudos
a gép pályán Döperén, muni-
- kásán Renszelen Jella Jarkani
s rövid idő múlva a sírba
hagyatik. - Ha eljőnél
Kencshibe a Jomson fűnek
egy új alapítás látni ép
azon ágát törté el egy kavalier

kelnek napjaink. De hogy
is lehetne ez másképpen!
Jóan áldja kedves barátom!
Igy barátos
Kun Géza.

Ms 4438 / 243 II

e a conditionalis mondas-
- szerben a na, ne
fele igalakos? vagy ha nem
is használja. Általánosan,
legalább helyhelyen. Példá-
lag használja-e? A na, ne
alak inkább chajto a
magyarban, de más nyelvben
is az chajto a conditionalis
alak egyenlő módon lenni.
Ez esetben a magyar na, ne
a török na, ne alak
volna megfelelője, s talán
egy ös ta alak révén a
"Petro" egyezményes" volna
(l. ö. h. v. a magyar de, je
"tikadai, gikadai"). Ez egy

gép alak: megegyezés
volum. Razar, bolgár,
besenyő, az, Ruz jég -
- jeseim az olva is sokat
gáparadnak s talán
hozza is fogok vándorolni,
ha de Gubernatis második
Rövidítés ismertetésébe
- fejezem. - de Gubernatis
a nyelv folyton gyakran
is meket, több héten át
beteg volt s azt írja, hogy
most semmi kérel gyenge
- egészsége kevéske dolgozik.
Nagyon kevés gives

igéretednek, ^{hogy} (néri ábrátom
nehely a magyar népies
botanikat illő Römönöök
mondások gándébol Rulden!
Előre is Rögöni givenségedet.
A mint látod Rózsa
barátom, még a levél
papírjából is fogytam. De
- meglehet, mivel hamarabb
vehetem Andorításodat. de
Sacy grammatikáját még
nem kaptam meg. Inasom
is az olva, hogy a Marosba
majdnem bele full, több
beteg, mint egészséges.
Jomoman, igen jomoman

Ms 4438/244 I 185
Maros Nemeshiben, September 15-diken
1874-ka.

Kedves barátom!

Fogad vizsga is legmielegettebb
köszöneteket mindazokért, a miket
a napló érdekében keltél s tegyél;
jól tudod kedves barátom! mennyire
fontos neám néve ez a napló,
egy látható kapcsol a múlttal
a sok zűlérd s megoldhatatlan
— de láthatatlan kapcsolok köz.
Kérlek a revíziót ne küldd el
hozzám, mert azt hiszem, hogy
nalam nélkül jobban fog siker-
— ülni, Kérlek a revíziót is el-
— küldd magad, mert így sok-
— kal jobb lesz. Nagy megnyu-
— vás neám néve a te barátságod.
— van van Scheveningen Haag mellet.

Az ija, hogy csak egy gép
napjok volt eddig, mindennap
negy félvezék vannak s a tenger
hullámai ellenségek gyanús
rohanják meg a Scheveningi
partot. Legnagyobb mulassága
a Sch. fürdővendégnek az
elemeikkel szembe járni, a
félvezéssel, a tenger hideg
hullámaival, a gáporcsóval
naponként megküzdeni. Apám-
tól is Pozsony levelet, ő
már a pozsonyi új szállásban
lakik s mint leveleiben írta,
nehány napra Pécsre gándel-
-lozik menni. Bálint is mino-
sálán tudor Jánosnakba menni
vagy fog menni a nyelvész

Congressusára. En grósssegétől
Ferrazzinak megküldtem a
Kiváns adatokat, de attól tar-
totk, hogy ^{ajánlom} levelem, melyet innen
nagy 1. díken indítottam ki, azon
levelet közt volt, melyet
Jekoben September másodikán
ellopott. És ma istan
Ferrazzi-nak is megküldtem, hogy
kapja a levelemet. A condi-
-tionalist illetőleg azon család
a kintén az jelenherre, mit a
sa, se (ع), illetőleg időt,
még a sa néven credt ha is
megsartatta ezen évelmet néha
szb. A magyar szak ezen jó-
-tó "Középítő" alakját öryte meg
(ide tartozik csak is), azonban
még a sa, se család is meg van

a magyarban, most a régente
nyaranta, telente s. b. alaktól
-ban ta időt látszik jelenteni.
s nyaranta helyett nyarat-
-tába is állhat. Az acc.
és gen. írásbeli s alaktól rokon-
-ságát már több nyelvész ki-
-emelte, mindkettő vonatkozást
jelent s a nyaran-ta an
ragja a nyarantaegységét
akarja kiemelni. Gerent, Rént
s. b. javakban kétféle accusativus
lappang, de ezen alaktól
különbözik a nyaranta, mert
az egyszerű t s a ta főtag ala-
-kúl se egy eredetből jönné-
-latható. Az acc. t je a magyar-
-ban mutatkozó némaságtól ered
(t-s acc. van néhány török dialec-
-tusban is), míg ta fogalmi görög

I a magyarban g képzővel
 tag - ga lett (membrum).
 Tag - ból, vagy a még
 eredetibb ta alalból
 egy ta alak révén zak
 névszó képzéssel (zakad-
 - ni stb.). Az újabb ala-
 - ból közül a magyarban
ha és na tűnnek fel,
ha még régi értelműek,
 megőrzésével a néha, valaha.

alálalban, na (ne) a magyar
 conditionalis alakjában. Ez
 időrejtő jelentő gyök, a
 tér, záradékait is jelenthet-
 ven. Idő (a magyar ig
 terre és időre vonatkozóan)
 a ja, ja, mely a dativ-
 us ragjához járul. Meg-
 szoktunk írni valóban volna
 neres, de más Rejtővetés
 lenni. Jelen álljon kedves
 barátom! igaz barátod Gyula

Kélek kedves barátom! írt magam egyet a
 - text, mert a - cond. - szavakról írtam.

Maros-Nemcsiben, Sept. 28-dikán 1844-ben.

Kedves barátom!

Kedves leveleddel egy napon megkaptam
S. de Sacy grammaire-jét is s
Röggönsem mellett Küldöm ide
záva a 14 forintot, mint a gram-
-maire árát. Már most Kedves
barátom! Kérlek rendeld meg Gá-
-monra Pfeifernél S. de Sacy-
-nak, ha nem csalogom, három Kötetes
chrestomathie-ját is, melyet igen
hajszánék, ha lehet, november
Közepe előtt megkaparintni. Továbbá
Kérlek Pfeifer által nérem a Lt.
d. S. M. G. újabb füzetét meg-
-küldeni, ha azoknál, melyeket
nalem Fozsonyba Küldött, újabbak
jelentek volna meg, - a 27-dik Kötet
IV-dik Kézje a legutolsó, a
melyet Kapotam. - A mi a

napló nyomtatásában ~~szé~~ halszáron
is, nagyon meggyűgost. Vajha
e kötetet a legközelebbi correctura
mellett is egészen ki nem kerülhet
nyomtatásbeli hibák megírás-
- nélkül! - Legelőször elküldem
neked „Angelo De Gubernatis
újabb munkáiról”, illetőleg a
Mythologia zoologiáról is ismer-
- tetésem folytatását, melyet kélek
leggyőves átolvasván, Gyulaif
Rezéhez juttatni s őt tovább
megkérni, hogy a folytatást a fenn-
- lében mentől előbb közzölje s
a nyomtatást győves legyen fel-
- ügyelni, nehogy ezen folytatásban
is annyi legyen a hiba, mennyi
az első cikkben volt, melyben
előforduló idegen szavak kevés

Rivéssel mind hibásan vannak
Rígzelve; ebben a folytatásban még
több idegen gó van. Nem tudom,
hogy a mesékben és mythosokban
nagy szerepet játszó átváltozások
Ríffjetei nézetemet párosolhasd
e vagy sem, félek, hogy némi egy-
oldalú túlzás van benne. — A
orvosa októberi gánában egy
a gombárosokat v. unitáriusokat
illető Rízkésem fog megjelenni, mely
a Kolozvárosi Rízkés Gombáros
közönnek egyedüli rendezője. A
-Gubernatis Jókai se is nélem annyi
levelet mint e nyár folytatán. Milyen
rossz volna, ha az embert érdeme
szint szerint, — ez esetben néhány
szélesen Rí volnának záva ember-
-társait geretéből! — Festvérem
most jelenleg Amsterdamban van,

Hannoverában egy pár napot
fog tölteni egy Báráncjánál (Rhe-
-den báróné) s onnan egyenesen
fogna hazajönni, testvérem való-
-színűleg Pozsonyba s Wass Ottilia
ide. Jókaié (más néhány nap
olra itt van, tehát nem vagyok
egészen egyedül. - Bálinta ígéri,
hogy Junoschekből Ausztriai
fog. - Az October elejétől 4-ig
egy élettség lesz, az az nem épen
itt, hála Istennek! hanem Dérán
hol a gazdasági egyesület évi
gyűléseit tartani fogja, mely al-
-kalammal egy gazdasági kiállí-
-tás is lesz. Mikó, Bornemizsa
János, Fager, Báuffy Albert s
még mások fogják fogadni a gyűlésen
szert venni. - Mikor lesz az
országgyűlés? - Hajdanra mellett még
regente is felhozható. De van egy-
-retek, beszélgetés is s ezernél

nem igen tudom, hogy mit jelent-
 -het a da, te Réjzse. Réjzse
 úgy látszik mintha a rejen
 ige határozata volna tovább
 Réjzse s ez esetben hajlan
 -ta is az volna s telente se
 lehetne más. De ezen adverbium
 credetileg accusativus ad volna
 s alaktokra néve azok. Telen
 -te tehát telet - zak helyen
 áll, s hogy a da, te birtok-
 -rag nélküli járul a határozat
 alához (telen), talán csak
 annak jele, hogy itt a Rész
 Jónak a birtokviszony nál
 rosszabb kapcsolata van
 s e példában allyféle öngesztés

lévnek, minőt p.o. déllest,
délzák féle garabban,
mely alaptoktól a regente
abban különbözik, hogy
míg dél határozatlanul
van mondra (nominations)
addig regén határozott
alában áll (accusations).
Ezen alaptokat regente,
hajszanta, selente stb.
igen kivánatos volna lebecsülni,
kideríteni, mert úgy látom,
hogy ipő ezen alaptok mindegyike
az alaptörvényés műhelyéből
vezetnek. — Egyeztetve,

Később alábbra nézve
igen kélek, legyél jóval régebb
közölni velem, mert én nem
tudnám őket megmagyarázni,
se valami hasonlós a
hűvös nyelvből előhozni.
Az idő még állandólag
jár. Vajha együtt lehetnének
- súlyos, elviselhetetlen
- nek tező mázsák vol-
- nat azon hónapok, me-
- lyeket elválasztunk olva
közölni kélek. Jsten
alján kedves barátom!
igaz barátom!
Vendégek megfogja, jóra fordítsa és megvédje!

Maros-Némeshi, Dec. 15-dikén 1874-ben.

Redves barátnom!

E levelenhez mellékelve Kulon de Gubernatis újabb műveiről is értekeztem folytatásai és végén. Kélek legy oly qives s nejd át s ha Ri-clegitőnek találod, Kélek Kuld a Gyulainak s Kéld meg őt, hogy ha csak lehetséges a legközelebbi Buda-Pesti Gemlében Kőzölje s e czik nyomtatását ügyelje fel. A multi tele van nyomdahiabál-hal s alig van benne idegen jó, melyben nyomdahiaba ne lenne, még maga de Gubernatis neve is állandóan de Gubernatisnak van vedve! Jzen szeretném tudni nézeteket ismeretesen ezen folytatásáról.

Lugossy kivégzésének híre-
ből örövendek, e hír a milyen várat-
lan, olyan örövendes. A magányból
a nyilvánosság terére vizsgalepés tudós
valószínűleg nem csak mint fak-
avatott tanár, hanem a nyelv-
tani fakadalmán terén, mint író
is fog működni. Az idegen be-
flyásoknak áldozatul esett
idegenek kezére jutott nyelvészeti
tanulmányt leginkább Lugossy
juttathatja át megillető helyére
s honosíthatja meg nálunk, mert
eddig valjón meg, bármennyire
is fejlődött, exotikus növénynek
nem egyéb. Kélek Keresztes bárány
he is Lugossynak, fejező

Ki neki Riváló díjteleken mellet
nagy örömet a nyilvánosság
közvetlen való vizsgálata
feletti.

Talan eddig a napok
újabb iveret vett? - Nekem Pfeiffer
megküldte a L. d. S. M. G. 28-
-dik kötetének első füzetét s a B. S.
jelentése is két füzetet. Közönség
közvetlen közbenjárását. - A rivista
Europea Oct. füzetében megjelent
egy értekezés az unitariánusokról
és jómbarokról. A gabadeh
rivistában közönség hangzók
egyek polemikus megjegyzéseim, melyek
a heterodoxia ellen írtam. De
Gubernatis nagyon híve magához, sőt
azt bírja, hogy Florenzben nála lak-
jam, saját dolgozó gabajás ajánlja
fel nekem.

kiállításról s az er. vándorgyű-
lésén déván tartott gyűléseiről
alán a hírlapokban is olvashat-
tal valamit. A németi 1872-
ben semmi borsóért és is egy
delég gép és met kapott, melyet
a górhégy, németi górhégyek,
az 1872-iki és a körös. Miklos
érdemelnék, de igen sok van
az érdemes rovására az érdemellen
jús kitüntetéshez. - Műlt gondaton
Wass Otilia i. megérkezett Hollandi-
ból, nagyon sok Múzeumba
vali tárgyakat hozta magával.
Festőre új Chapra Pestől
Lomborra ment Gombori
Roma Jónak, honnan Jozsef-
ba fog viganénni. Mikor lesz
Pesten? En nov. közepe táján

207 Kedves barátom! a levelemhez mellékeltem
étekezésemnek nem másolmány le-
velemet nagyon félek, ne hogy
Gyulai-nál hosszabb ideig
heverve legyen, vagy egyes
lapokból belőle elvegyenek.

Ezért kélek Kád megőrs, hogy
mihel előbb döjölje s ajándé-
koltatja gondjába.

Amit az egyjete-
stb. Zám-nével végei előfordul-
ta, te -ről itál nagyon nagyon
érdekes, s én is igen nagy érde-
keléssel egyet-étek veled.

Maros-Rémeshiben, Nov. 4. délután 18⁴⁴ben

Kedves barátom!

E levelemer Pestre jöttém, mert
azt hiszem, hogy eddig más se is
Pesten vagy. Itt az ideán sokkal
hamarabb állott be a hideg,
mint a múlt ezeendőben, de az
ideán is csak oly védtelen vagyok
irányában, mint tavaj voltam.

A fűtők Statisticájában minden
semmi változás s a kandalló
még mindig egy postulatum.

Az idő szíjének volna mond-
ható, de egész a déli óráig
élvezhetlen a "nő" könnye.
A természetben perzsgó élex
gyorsan és gemlátomást indul
enyégetnek! — Pesten a

barosai zajban s a mindennapi
éles eseményei közt azon minden-
napos haladást nincs alkalmas
helyet a teli álomnak indulat
termelője. Engem is az
új Rész, nem lesz könnyebb
sőt némi vigaszt nyerek általa.

A múlt hétem Barsay
József kapitány volt nálam néhány
napig s tölen egyenesen Romába
utazott, itt este alatta leginkább
Romát bejártuk. Romában
léteinkor a nagyzerű város
látása menagyi élvezetbe
rejtett. A múlt éjszaka
utazásán terveztek a 73, 74-
-edik telor megint Romában
tölteni! En a ki annyira

szedem az országost most azt sem
tudom többé s alig hiszem, hogy
e fél folyón eljussak Florenzába.
Hogy és mind tudnék ezen
városba menni, melyben egy kis
telek oly kedves emlékező
köz és boldog emlékező! De
Gubernatis is többé nem azt
találna meg bennem, kit ismert
s megismert. Ohaj! Csak se
vagy oly elhagyott irántam, hogy
még most is ugyanazon barátsá-
-sággal viseltess irántam,
melylyel hajdan. — —

Talán ismerőse a
hírlapokból ügyvédünk, József
Várady grencserlensége felől.
A budai sebolydában van s
c nagy grencserlenség ügyeinket
is nem kis hátrányára van.

En a mint itten jobb dolgainak
 döggyem szerint fogok Festre.
 Róla is meg nekem novemb-
 -ben nem taval a Festről
 (ne hogy akkor menjek Festré,
 a mielőtt Halaon vagy. Festről
 már el ment Lomboról
 az a hízem jelenleg Festről
 leg, hol néhány napig jár-
 dekozik maradni. Az a hízem
 Ronay Jda báronőhöz járok.
 Apám most nyugtalanul
 várja ékezt. En most a
 rövid English Conditionali-
 -sával foglalkozom, de
 Gubernatis megkér, hogy a
 tárgyról a „società orientale”
 számára egy ékezt írjak.
 Jsa aljor kérek báron.
 így báron kére

A könyvben drasztikus hogy Rami arat gyűgyeit a
 keskesztem

Maros-keményhíven, Nov. 12-dikén 1844-ben

Kedves barátom!

Most csak néhány sort írok neked,
mert nem is tudom, hogy a levelemet
még Pesten veheted-e. Legközelebbi
levelemet Halasra fogom intézni.
Én csak is akkor ohajtanék innen
elmenni, mikor léged már Pesten
tudlak, ezért kiték értesíts engem
Halasról Pestre való visszatérés
napjáról. Nem tudnék még azon
örömmel is lemondani teged Pesten
való átutazásom idejékor ott találni,
inkább még várak itten. Jelen
áldjon Kedves barátom! igaz barátod
K. Gy. G.

Maros-Keményshiben, Nov. 24-dikén 1890

Kedves barátom!

En f. hó 26-dikén gándékozta
mínek Festre meenni, de mint
más munda levelemben érin tettem,
nem szeretnék úgy Festre meenni,
hogy téged ott ne találjalak.
Oly kevés az, a mi nekem a
világi életben örömet okozhat
ahogy Képest, a mit mások
az életre elkerülhetlenül
szükségének tartanak,
hogy azon gyér, ritka,
hosszú időn át chajtot
s igen rövid ideig élvezem ö-
-nökrel, felesre nehezen
tudnék lemondani s azokról
lemondva egyjárnást minden
világi örömről mondaniuk le.

Egy kedves barátom! Kélek
társaságom minél előbb Pestre
válni felekezésem napjáról, hogy
ahogy alkalmam legyen. Itt
már meglehetősen gondos elin-
van, az ideig korábban átkor-
be a tél, mint tavasz. - A
mi de Gubernati újabb
munkáival is ismeretese-
méri, annak kedves barátom
nem tudnék más nevet adni
s Gyulai azt hiszem nem
volt eléggé ójinté, miszerint
az elnevezés megváltoztatását
szűke. A formalizmus
Kulcsban is, ha egy oldali

s mind untalan a kényez
feláldozását, vagy legalább
megkötésorolását igényli, jóra
nem vezethet se a tudomány
és művészet se a Kőélet
sere. De különbön is a tudó-
mányos írtékések nem ta-
madnak a belkesülés su-
galatai folyván s időt kíván-
nak; teljes bekezdések
a tanulmányok korlátoltságára
vezetnek. Más kép áll a dolog
a művészetnél s még ott is
a sama munka a gyoronál
mindég jobb s jobb eredmények-
k vezetés. En gyulával

Nevezem: Jelen állásom Készen álltam írásra és másra is

aligha fogok találkozni
Isten s ezt kélek, igyekezz
öt igazság talán kívánságával
lebecsülni. En nagyon óhajtom
hogy azon ítéletem minél
előbb megjelenjen, mert így
gondolom, hogy annak fo-
natát követve egy kés oly
dolgot való alkalmam el-
mondani, melyek valóban
alapulnak s további tanul-
mányokra nézve hasznosak
lehetnek. Lehet, hogy képpelődöm.
Nyugtalannal várom válaszodat.
Nagyon józnom volna,
nem nézve ha ségedet nem
adva kérem, hogy